

Több mint száz gyerek vár szív-ér sebészeti beavatkozásra

Pénzhiány nehezíti az életmentést

Fotó: Nagy Tibor

45 év telt el azóta, hogy sor került Marosvásárhelyen az első, nyitott szíven végzett sebészeti beavatkozásra. Ma a Marosvásárhelyi Szív-Ér Sebészeti és Szervátültetési Sürgősségi Intézet országos élvonalban áll, évente több száz páciens, köztük átlagban 300-350 újszülött, illetve kisgyerek életét mentik meg. A 45. évforduló alkalmából tartott sajtótájékoztatón az intézet vezetősége a súlyos finanszírozási hiányosságokra hívta fel a figyelmet, amelyek megnehezítik a működést, és ami miatt képtelenek ellátni az összes hozzájuk forduló beteget, szinte mindig száz fölött van a várólistán lévő gyerekek száma.

Menyhárt Borbála

Az évforduló alkalmából háromnapos rendezvénysorozatra kerül sor Marosvásárhelyen, a tegnap több tíz, szív-műtéten átesett gyerekekkel és szüleikkel találkozott az intézet vezetősége. Egy kis ajándékkal kedveskedtek nekik, majd a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyászati Egyetem sporttermében különféle tornagyakorlatokon, valamint ügyességi játékokon vehettek részt, mintegy annak jelképeként, hogy a szív-ér rendszeri rendellenességekkel diagnosztizált és akár több sebészeti beavatkozásra is átesett gyerekek is élhetnek teljes életet, mozoghatnak, akár csak egészséges társaik. Az évfordulóra több európai országból számos, a szív-ér sebészet és szívátültetés terén nemzetközileg elismert szakembereket, illetve közismert romániai szív-ér sebészeket hívtak meg, akiknek a részvételével ma és holnap tudományos ülésekre kerül sor.

(Folytatás a 4. oldalon)

Olvasóink figyelmébe!

Hirdetési irodánk ma 8-15, majd április 9-én, hétfőn 8-14 óra között várja az ügyfeleket. Lapunk a pénteki lapszám után legközelebb április 10-én, kedden jelenik meg. **Érdeklődni a 0742-828-647-es telefonszámon.**

Birtokba vették az első mezőgazdasági gépeket

A magyar kormány finanszírozásával elindított maros-mezőségi gazdaságfejlesztési program keretében idén tavasszal több mint 400 mezőgazdasági gazda és vállalkozó vásárolhatja meg az új mezőgazdasági munka- és erőgépeket, felszereléseket, továbbá más, a vállalkozás fejlesztéséhez szükséges eszközöket és berendezéseket.

2.

Életmentő pontok

Az elsősegélynyújtó tanfolyamokat ingyen tartják a diákoknak, tanároknak, valamint a tanintézményekben szolgálatot teljesítő kapuőröknek.

5.

Előfizetők lehetősége!

Ajándékba 6 x 100 lej!

Szerkesztőségünk havonta **HAT DÍJAT** sorsol ki hűséges előfizetőinek, ezek közül **négy** marosvásárhelyieknek, **kétfő** vidékieknek.

Töltse és vágja ki, küldje be e szelvényt **április 25-ig!**

A borítékra kérjük ráírni: **HŰSÉGES ELŐFIZETŐ - április**

Címünk: Red, Népszáság, 540015 Tg. Mureş, str. Dózsa Gy. nr. 9.
Sorsolás április 25-én, szerdán 14 órakor a Bernády Házban.

A sorsolás nyertesek között azonnal a gazdáikra száll a TOMBOLA eredménye 100 lej értékben.

Név.....
Cím.....
Tel. ....
Előfizetési nyugta száma .....

A nyertes az eredeti előfizetési nyugta felmutatásával veheti át a nyereményt.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- ▶ kontaktlencse-felírás és rendelés
- ▶ ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- ▶ mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- ▶ a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- ▶ kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- ▶ korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk plastik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- ▶ szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- ▶ új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- ▶ terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282
- ▲ A Danubius Hotelben. Tel. 0742-100-323

Artnális

Fantomellenzék

Mózes Edith

A minap a Nemzeti Liberális Párt (PNL) és a Mentsétek meg Romániát Szövetség (USR) másodszer is megtámadta az alkotmánybírószágon az igazságszolgáltatás átszervezéséről szóló törvénycsomag három jogszabályát. Az indoklás szerint azért, mert „nyilvánvaló, hogy mindannak, amit a parlamenti többséget alkotó Szociáldemokrata Párt, a Liberálisok és Demokraták Szövetsége és az RMDSZ tett az újratárgyalási eljárás során, semmi köze nincs ahhoz, ami a három alkotmánybírószágot határozatlan időre szerezte meg”.

Ez már a második alkalom, amikor a PNL és az USR az alkotmánybírószághoz fordul az igazságszolgáltatás átszervezéséről szóló törvénycsomag kapcsán. Első alkalommal mindhárom törvényt részben alkotmányellenesnek ítélte a táláros testület, így azok visszakerültek a parlamentbe. A parlamenti különbizottság átfogalmazta a kifogásolt cikkelyeket, majd a jogszabályok módosított változatát múlt héten a képviselőház, hétfőn pedig a szenátus is elfogadta.

A Wikipédia szerint az ellenzék a kormányzó

(Folytatás a 3. oldalon)

ÁPRILIS

5., csütörtök

A Nap kel
6 óra 55 perckor,
lenyugszik
19 óra 55 perckor.
Az év 95. napja,
hátravan 270 nap.

Isten éltesse!

Ma VINCE,
holnap VILMOS,
BÍBORKA napja.
VILMOS: a germán Wilhelm
latinus változata. Jelentése:
erős akaratú, védelmező.
BÍBORKA: régi magyar személynév felújítása.

IDŐJÁRÁS

Változó égbolt,
borús idő

Hőmérséklet:
max. 20°C
min. 9°C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2018. április 4.

1 EUR	4,6598
1 USD	3,7909
100 HUF	1,4930
1 g ARANY	163,7721

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadjuk előfizetést lapunkra a következő
hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő,
naponta 8-14 óra között, szombat – vasárnap zárva.
Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Iskolanapok a Bernádyban

A marosvásárhelyi Bernády György Általános Iskola vezetősége szervezésében jövő héten második alkalommal kerül sor az iskolanapokra. A megnyitónapság április 11-én, szerdán 13 órai kezdettel lesz az iskolában.

Szakmai látogatás

A Maros megyei Ifjúsági Egyeztető Tanács (MIET) Agrária néven szakmai látogatást szervez a Zsukon (Jucu) tartandó Nemzetközi Mezőgazdasági, Élelmiszeripari és Állattenyésztési Kiállításra. A neves tárlat április 21-én tekinthető meg, a látogatásra jelentkezni 15-éig lehet. A szervezők olyan személyek érdeklődését várják, akik érdekeltek a mezőgazdaságban, és nyitottak a korszerű fejlesztésekre. Az utazás költsége és a napi belépőjegy ingyenes, a helyek száma korlátozott. Érdeklődni a 0764-817-195-ös telefonszámon lehet.

A piacok nyitvatartása az ortodox húsvét alatt

Április 8-án, vasárnap nem lesz ócskapiac, 8-án és 9-én a Hadsereg téri (csütörtöki) piac is zárva tart. A Marosvásárhely területén működő napipiacok rövidített programmal, 14 óráig lesznek nyitva.

Kincses Elemér drámája Sopronban

Amikor a színház nevel címmel színházpedagógiai napok és konferencia zajlik Sopronban. A tegnapi kezdődött, ma záródó rendezvény célja szakmai találkozási lehetőséget biztosítani a témában dolgozó szakembereknek, társulatoknak határon túli résztvevők bevonásával. A rendezvény keretében Ács Tamás színművész Kincses Elemér Az ugrás című monodramáját adja elő.

Jegyeskurzus Marosvásárhelyen

Április 10-én, kedden újabb jegyeskurzus indul Marosvásárhelyen. A jegyeskurzus egyházi és szakmai segítség házasság előtt álló, illetve párkapcsolatukat elmélyíteni kívánó fiataloknak, ugyanakkor ismerkedési lehetőség más párokkal és közösségekben való felkészülés a szentségi házasságra és a keresztény családi életre. A kurzus nyolc hétig tart, június 5-én ér véget. A találkozókra kedd esténként 19–21 óra között kerül sor, a meghívottak lelkes, orvos, pszichológus szakemberek és keresztény házaspárok. Az interaktív együttlétek során az előadások mellett beszélgetésekre és csoportmunkára is sor kerül. A kurzus házigazdája Sófai Szabolcs és Adél, valamint Csiby-Kilyén Zoltán és Csilla. Jelentkezni április 9-ig lehet Szénelgető Istvánnál: szenelgetoi@gmail.com, 0743-138-784 vagy a Sófai házaspárnál: adelasofai@yahoo.com, 0744-799-055. A következő kurzus október 2-án kezdődik, arra is lehet jelentkezni.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Több mint 400 mezőgazdasági gazda öröme

Birtokba vették az első mezőgazdasági gépeket

Mint ismeretes, a Pro Economica Alapítvány múlt évben pályázatot hirdetett a maros-mezőgazdasági gazdák támogatására. A pályázatot telekelelési költségek, mezőgazdasági gépek és eszközvásárlás finanszírozására, kis- és középvállalkozások fellendítésére írták ki. Miután a nyertes pályázókkal februárban aláírták a szerződést, a gazdákhoz megérkeztek az első mezőgazdasági gépek – tájékoztató Geréb Emőke, az alapítvány irodavezetője.

521 nyertes pályázat

A magyar kormány finanszírozásával elindított maros-mezőgazdasági gazdaságfejlesztési program keretében idén tavasszal több mint 400 mezőgazdasági gazda és vállalkozó vásárolhatja meg az új mezőgazdasági munka- és erőgépeket, felszereléseket, továbbá más, a vállalkozás fejlesztéséhez szükséges eszközöket és berendezéseket.

A program lebonyolításával megbízott Pro Economica Alapítvány tavaly földmérési és telekelelési költségekre, mezőgazdasági és egyéb eszközök beszerzésére, tenyészállatok vásárlására hirdetett pályázatot magán- és jogi személyeknek. A benyújtott 526 pályázatból 521-et bíráltak el pozitívan és nyert finanszírozást. A visszautasított pályázatokban – számuk egyébként elenyésző – formai hibák voltak, például egy laci címről ketten pályáztak, vagy a pályázó elmulasztotta pótolni a hiányzó iratokat.

Az alapítvány összesen mintegy 21 millió lej értékű támogatást nyújt a maros-mezőgazdasági pályázóknak. Mint ismeretes, mezőgazdasági gépekre leg több 15 ezer eurós finanszírozást igényelhetek a gazdák, s éltek is ezzel a lehetőséggel. Ha például egy 20 ezer eurós mezőgazdasági gépet szándékoztak vásárolni, akkor 25 százalékos önrészt, azaz 5 ezer eurót kellett hozzáadjanak a megpályázott összeghez.

Ha valaki drágább gépet akart vásárolni, nagyobb volt a gazda önrésze, ha olcsóbb eszközre pályázott, akkor is állnia kellett a 25 százalékos önrészt.

Egyedi a levendulabetakarító gép

Az elnyert finanszírozásból a gazdák 130 traktort, 40 pótkocsit, 50 vetőgépet, 30 kapagépet és 40 kaszagépet, valamint számos egyéb mezőgazdasági és nem mezőgazdasági eszközt, berendezést vásároltak. Vannak olyan pályázók is, akik nem szokványos munkagépet szereznek be. A listán szerepel egy Maros megyében egyedinek számító levendulabetakarító gép, egy szalmabrikettáló berendezés, valamint egy automata csirkenevelő ketrecrendszer is.

Kozma Mónika, a Pro Economica Alapítvány igazgatója elmondta, hogy a napokban több gazda is felhívta, értesítették, hogy átvehetik a megvásárolt mezőgazdasági gépeket. Többen fényképet is küldtek a tulajdonukba került új munkagépekről, berendezésekről.

– A jó hírek természetesen mi is örvendünk, hiszen ezzel elértük a gazdaságfejlesztési program által kitűzött célt. Azok a gazdák sem kell aggodjanak, akik még nem kaptak értesítést, hiszen a támogatások folyósítása folyamatos. A hónap végéig várhatóan mindenki átveheti az eszközöket – tájékoztatót a Pro Economica Alapítvány ügyvezető igazgatója.

A mezőgazdasági gépeket és felszereléseket több cégtől vásárolják, a cégeket a pályázók választották ki. A vállalatok szabták meg a szállítási feltételeket. A gépek szállítása körülbelül egyharmadánál tart. A gazdáknak június 10-ig kell benyújtaniuk a vásárlásról szóló beszámolót. (mezey)

Mulatsággal búcsúztak a jeddiek

A húsvéti ünnep alkalmával több településen báli mulatság jelezte a böjti időszak végét: a búzásbesenyőiek idén sem maradtak ki a sorból, Jobbágytelkén is a helyi kulturális egyesület által szervezett báli ünnepeltek, ahol a hagyományörző néptáncsoport kiscsoportja és a Bethlen Gábor Alap által támogatott furulyakör is bemutatkozott.

Jedden kosaras húsvéti bálba hívta a mulatni vágyókat a helyi RMDSZ szervezet és Bányai István polgármester. A jó hangulatról Szilágyi Sándor és Miklós Szilvia, valamint zenekaruk gondoskodott, de a locsolás sem maradt el. Az együttlét a jeddiek számára egyben búcsúztatást is jelentett a mostani kultúrotthontól, amely hamarosan más rendeltetést kap. A község vezetőjétől megtudtuk: a helyi tanács jóváhagyásával a művelődési hajlék szociális központtá alakul, ahol a szegénység és társadalmi kirekesztettség felszámolását célzó, európai támogatást élvező helyi projekt tevékenységei fognak zajlani a jövőben. A község a projektből 100 ezer eurót fordít az épület fel-

újítására, ebből a tetőcserét, belső és külső felújításokat, a fűtésrendszercserét tudják elvégezni. Emellett természetesen nem szorol ki az épületből a közművelődés sem, évente néhány alkalommal a kulturális tevékenységeket, rendezvényeket itt fogják megtartani ezután is. Az épületet lassan négy évtizede nem javították, ráfér a korszerűsítés – állapította meg a pol-

gármester, aki szerint sokkal jobb lesz a kihasználtság is. Jelenleg készülő a közbeszerzési dokumentáció, és reményeik szerint a nyertes cég nyár elején hozzáláthat a munkához. A mostani búcsúztató után az épületet ismét báli nyitják meg, a helyi közösség az év második felében veszi használatba, aminek avatóbálon örülhetnek a jeddiek. (gligor)

A jó hangulatról Szilágyi Sándor és Miklós Szilvia gondoskodott. Fotó: www.facebook.com/Miklós Szilvia

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Pirokska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Izsai Anna, Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.

642357800052

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Romániában több mint 303 ezer aláírást sikerült összegyűjteni Siker a Minority SafePack

Nemcsak közel másfél millió romániai magyar ember, hanem egy 50 milliós európai közösség sikerének nevezte a Minority SafePack európai polgári kezdeményezést *Kelemen Hunor*; az RMDSZ elnöke. 250 ezer aláírás összegyűjtését vállalták, ezt tavaly év végéig teljesítették. Nem bízhatták másra a munkát, újabb célt tűztek ki maguk elé. A 303 695 romániai aláírás azért kiemelkedő eredmény, mert az első helyre sorolja Romániát, ha a magyar közösség nagyságát és az összegyűjtött aláírások arányát tekintik. A magyar közösség egynegyede támogatta a kezdeményezést – mutatott rá szerdán, a Minority SafePack aláírásgyűjtésének kampányzáró sajtótájékoztatóján a szövetségi elnök. „Az európai kampány hajtómotorjaként az elmúlt egy esztendőben bebizonyította: olyan szervezet ma az RMDSZ, amely képes összetett európai kampányt lebonyolítani. Mozgalmat alakítottak: az őshonos kisebbségek, a magyar emberek ügyét elvitték Európába. A mai nap ugyanakkor történelmi pillanat is, hiszen Európa történelmében soha nem álltak ilyen közel ahhoz, hogy az

őshonos kisebbségeket védő törvényt alkossanak. Sokan kételkedtek, kishitűek voltak, és annak drukoltak, hogy a Minority SafePack kezdeményezői ne legyenek sikeresek. Elkövettek mindent, hogy keresztbe tegyenek. Az őshonos kisebbségek viszont rést ütöttek a falon, legyőzték a kishitűséget, bebizonyították: erős a közösség, amely jogainak európai védelmet akar”, tette hozzá Kelemen Hunor.

Az RMDSZ elnöke köszönetet mondott az aláíróknak, akik hittek a kezdeményezésben, a szervezőknek és kezdeményezőknak, az Ügyvezető Elnökségen működő kampánystábnak, amely az itthoni kampány mellett 13 európai országban segítette, adott esetben koordinálta a munkát, a szövetség helyi és megyei szervezeteinek, aktivistáinak, valamint a FUEN stábjának. Kiemelte: ma azért beszélhetnek sikerről, mert erős, tette kész partnerekre letek a határon túli kisebbségi közösségek érdekvédelmi szervezeteiben – külön megemlíttette a Magyar Közösség Pártját és a Vajdasági Magyar Szövetséget –, valamint Magyarországon a Rákóczi

Szövetségben. Az őshonos kisebbségi közösség megtette a dolgát, kiállt a kezdeményezés mellett. A társadalmi támogatáshoz most politikai lobbit szereznek az Európai Unióban. Egy hónap áll rendelkezésre az aláírások iktatásához a tagországokban. Az RMDSZ ezeket április 11-én iktatja a belügyminisztériumban – az online és papíralapú aláírásokat egyaránt. Legtöbb három hónapos ellenőrzésre számítanak a belügyminisztériumban, ahol igazolást állítanak ki. A tagországokból begyűjtött igazolásokat átadják az Európai Bizottságnak, ahol legtöbb három hónapos ellenőrzés folyik. Az Európai Bizottságnak ezt követően kell állást foglalnia a kezdeményezésről.

Ami bizonyos: Európa csak a 2019-es esztendő második felében, az európai parlamenti választást követően foglalkozik érdemben a jogalkotás kérdésével. Romániában kiemelten teljesített Maros (51.135), Kovászna (33.836), Szilágy (17.001), Bihar (33.996) megye és Csík terület (26.452). Online felületen 274.744, papíron 28.951 aláírást gyűjtöttek. (közlemény)

Nem vizsgálhatja a parlament az SPP igazgatójának tevékenységét

Sérti az alaptörvényt az a határozat, amellyel a parlament különbizottságot alakított a kormányórság (SPP) igazgatója, Lucian Pahonțu tábornok tevékenységének kivizsgálására – alapította meg kedden az alkotmánybíróság.

A törvényhozás a kormány vezető erjét képező Szociáldemokrata Párt (PSD), liberális koalíciós partnere, az ALDE és a koalíciónak esetenként parlamenti támogatást nyújtó RMDSZ szavazataival február 20-án döntött a parlamenti különbizottság felállításáról, miután Liviu Dragnea, a PSD elnöke azzal vádolta Pahontut, hogy törvénytelenül gyűjt adatokat a védett személyekről, és hatáskörét túllépve beavatkozik a pártpolitikába.

Az alkotmányossági óvást a jobbközép ellenzék két pártja – a Nemzeti Liberális Párt (PNL) és a Mentsétek meg Romániát Szövetség (USR) – terjesztette be, arra hivatkozva, hogy nem hozható létre parlamenti bizottság egyetlen ember cselekedeteinek vizsgálatára, ez legfeljebb egy fegyelmi eljárás témája lehet, de a kormányórság felügyelete nem a törvényhozás, hanem a Legfelsőbb Védelmi Tanács, illetve az elnöki hivatal illetékességi körébe tartozik.

Az alkotmánybíróság helyt adott az ellenzéki óvásának, és ezzel megsemmisítette a különbizottság megalakításáról szóló parlamenti határozatot.

A kormányórság vezetője elleni támadás annak a politikai csatározásnak a része, amelyet a PSD-ALDE kormány-

koalíció folytat az országot állítólag háttérben irányító, a titkosszolgálatok és vádhatóságok embereiből álló „párhuzamos állam” ellen.

Miután a szociáldemokrata pártelnök Pahontut nevezte meg a választott vezetők döntéseit alásó „párhuzamos állam” megtestesítőjeként, a teljes újonnan alakult kormány, élén Viorica Dăncilă miniszterelnökkel, lemondott a kormányórság szolgálatáról, hogy annak igazgatója ne kémkedhessen utánuk.

A hazai és Romániába látogató külföldi magas rangú tisztviselők védelmét, illetve a kiemelt jelentőségű intézmények őrzését ellátó SPP államtitkári rangú igazgatóját az államfő nevezi ki a védelmi tanács javaslatára. (MTI)

Szilvafácskám

Húsvétra csak összeszedte magát az időjárás. A szilvafán, a hozzám legközelebb álló fanemű élőlényen napokkal ezelőtt, még a hirtelen havazást megelőzően megjelentek a zöld rügyek, sőt már ki is fakadtak. Nem a dühtől, mint a pénztárak előtt toporzékoló tömegek, amelyek a húsvéti bevásárlást ezekben a percekben, midőn írom – azaz a múlt pénteken délelőtt – ejtik meg nem kis kedvvel és élni vágyással.

Fogadni mernék rá, hogy a szilvafa virágzása rövidesen be fog következni, mint a magyarországi országgyűlési választások, Soros tehát itt is, ott is előfordul, sors- és sorosfordító lesz, mit hoz a sors, nem tudható, de hogy mit visz, az látható. Reményt, pénzt, rengeteg bukott jelöltet és plakátot, valamint ezután megbukókat. (Bukásra érdemeseket.)

Van az unokám osztályában néhány ilyen örökösnek ígérkező bukott, akik messze kimagaslanak az előkészítő osztály soraiból természetük és erőszakos ravaszáguk (életrevalóságuk) révén. Nem fogom őket megnevezni, mert akkor a múltkor írásomban már megcélzott legkedvesebb olvasóm azonnal azzal vádol, hogy rasszindulatú vagyok, és jön a bemőszerolás. Ma már nagyon profi módszerek vannak. Az Arielnél hatékonyabbak. (Bocsánat, előbbi kijelentésünk messze kimeríti a

termékmegjelenítés tényvadását.)

Ehhez hasonló bukott arkangyalok velem is jártak az akkor még mellékneves... szentgyörgyi (városszéli, Fürst-telepi) iskolába, ahol osztatlanul tanulgattuk a betűvetést mi 7-14 évesek. A legidősebb mindközülünk Puli volt, aki már akkor 14 tavaszt is elvirágozott, és rövidesen nősült is, majd a Lázár Ödönről elnevezett közparkban (a fe-

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

rences barátok államosított főtéri kertjében) egy hullámvonalas padon ülve az aktív nemi élet gyönyöreit ecsetelte az Egyetem utcai úrigyerekek és professzorcsesmeték nagyobb okulására.

Ezek a gyerekek rendszerint a pedagógiai siker mértékét jelzik, a non plus ultrát, vagyis ennél tovább nem járnak iskolába. Sem rendszeresen, sem rendszeretlenül. És a jelenség minden nemzetekben, évszázadokban, nyomorközeli létminimum alatt élők körzetében megismétli önmagát. Megalkusznak a helyzettől. A könnyebbnek tűnő utat választják. Nem ismernek más változatot. A kitorés szinte lehetetlen.

Természetesen minden pedagógus fel tud sorolni hosszabb pályája során előfordult ellenpéldákat, kivételeket, sze-

rencsés véletleneket. Ami a fő tehát: akad sorstagadó, sorscáfó. Ritka ügy. Figyelemre méltó. Bár a közösség tagjai nem biztos, hogy felnéznek az ilyen szökevényre. Amerikában az integráció első lépcsőfoka a taxisofőr, a közrendőr, a vagyonőr, a portás. Nálunk ezek a pályák számukra egyelőre elképzelhetetlenek tömegméretekben. Egyedül a köztisztaság terén vannak hagyományai a foglalkoztatásnak. A szocialista nagyipar halálával a szocialista nagyiparos roma munkásság mint szociológiai kategória is megszűnt. Marad tehát a szeméthalmok kutatása. Szétválása. Jobb híján.

Sok pénz kell a változáshoz, felemeléshez/felemelkedéshez, türelem, nevelés, egyszerűség, és újból is az oktatás-nevelés, mondják gyakran a kérdés szakértői. Na meg ellenőrzés, mondanám én. Állandó odafigyelés, a visszajelzés megteremtése. Oda-vissza csatorna. És persze a válaszadási készségek fejlesztése. Hogy ők is akarják már családi sejszintet.

Szilvafácskám szépen zöldell. Mire hazajövök a luzitán végvidékekről, már bizonyára virágba borul, ha így tart az idő. Ebben bízhatom. Egyebekben aligha, minden bizonytalan, mint a választások kimenetele és az iskolalátogatás.

Ország – világ

Az európai alapokért felelős miniszter lemondását kéri a PNL és a PMP

Rovana Plumb európai alapokért felelős miniszter lemondását kéri a Nemzeti Liberális Párt (PNL) és a Népi Mozgalom Párt (PMP) abban az egyszerű indítványban, amelyet szerdán nyújtottak be a két alakulat szenátorai. A közösségi alapok lehívása újabb PSD-ALDE-féle katasztrófa címet viselő indítványban az ellenzéki pártok azt kifogásolják, hogy a tárca vezető rosszul kezelte a Románia rendelkezésére álló strukturális alapokat. Az indítvány rámutat, túl vagyunk a 2014-2020-as pályázati ciklus felén, de az uniós támogatások csupán 10 százalékát hívta le Romániába, és évente több milliárd eurót veszít az ország. Az indítványt jövő kedden vitatják meg, és még aznap szavaz is róla a felsőház plénuma. (Agerpres)

Változatlan maradt az alapkamat

A Román Nemzeti Bank (BNR) igazgatótanácsa április 4-ei, szerdai ülésén úgy határozott, 2,25 százalékon tartja az alapkamatot. A döntés nem felel meg az elemzői várakozásoknak, a pénzügyi szakértők ugyanis arra számítottak, hogy a jegybank 2,5 százalékra emeli az irányadó kamatot. A jegybank ugyanakkor arról is határozott, hogy az eddigi szinten hagyja a kereskedelmi bankok kötelező lej- és valutatartalék-rátáját is. (Mediafax)

Nem tárgyalta újra a parlament a referendumtörvényt

A képviselőház nem tárgyalta újra azt a referendumtörvényt, amelyet Klaus Johannis köztársasági elnök küldött vissza a parlamentnek megfontolásra. A képviselők ismét eredeti változatban, 195 támogató, 71 ellenző és 6 tartózkodó szavazat mellett hagyták jóvá a jogszabályt. A népszavazás szervezését és lebonyolítását szabályozó, 2000/3-as törvényt módosító jogszabály értelmében az alkotmánymódosítást célzó referendumot 30 napon belül meg kell szervezni attól számítva, hogy a parlament elfogadta az erre vonatkozó indítványt. A tervezet gyakorlatilag megfosztja az államfőt attól a jogától, hogy döntsön egy népszavazás kiírásáról. A képviselőház volt döntő fórum ebben a kérdésben, a szenátus előzőleg szintén újratárgyalás nélkül fogadta el újra a referendumtörvényt. (Agerpres)

Fantomellenzék

(Folytatás az 1. oldalról)

pártok ellenében szerveződő, működő, azokkal versengő, képviselettel rendelkező pártokat jelenti. Az ellenzéki pártok a kormányzó pártok politikai oldalához viszonyítva lehetnek annak jobboldali vagy baloldali ellenzékei.

Feladatuk egyebek mellett a hatalomkoncentráció megakadályozása legális eszközökkel. A kormány döntéshozatali jogának tiszteletben tartásával a kormányt állandó érvelésre, döntéseinek megindoklására, valamint álláspontja logikus kifejtésére kell(ene) kötelezniük. Feladatuk ugyanakkor a fontos szakpolitikai ügyekben kidolgozott alternatívát előterjeszteni, akkor is, ha elfogadására remény nincs.

Itt meg is állunk. Tény, hogy a hazai ellenzéki pártok a fentebb felsorolt feladatok közül egyet sem teljesítenek. „Tevékenységük” kimerül a hatalom ócsárlásában, bármiféle megoldás, alternatíva felmutatása nélkül. Pedig a kormánypártok feladtak néhány magas labdát saját kormányukat, és neveztek ki újat (elemzők szerint a rendszerváltás utáni leginkompetensebb kormányt). Sőt, a valamikor fegyelmzett politikai alakulat mostanában a nyilvánosság előtt marcangolja saját magát.

Egy igazán okos ellenzéki párt nagyszerűen ki tudta volna használni a helyzetet, hiszen érdeklődés van, tekintve a több mint egy éve tartó folyamatos tüntetéseket. Csakhogy nálunk igazi helyett amolyan fantomellenzék van.

A liberálisok kiabáláson meg feljelentésen kívül egyébre nem képesek. Szemmel láthatóan máig sem heverték ki a 2016-os bukást. A párt inkább vegetál, mint él.

Az USR, amely Románia megmentőjének szerepében tetszeleg, érdekes akciókra vetemedik a parlamentben, de nem mondható komoly ellenzéki pártnak, sem a parlamentben, sem vidéken.

A volt államelnök pártjának tevékenysége pedig teljesen kimerül a magyarellenes propagandában és a Moldovai Köztársaság visszacsatolásáért folytatott „erőfeszítésekben”.

Az igazi ellenzék Romániában valójában maga az államelnök. Am neki egészen más szerepet ad az alkotmány.

Börtön hétvégére

Az 5 évnyi vagy annál rövidebb szabadságvesztésre ítélt személyek, beleértve a korrupció miatt elítélteket is, de az erőszakos bűncselekmények elkövetőit nem, házi őrizetben vagy hétvégén is letölthetik majd büntetésüket, ha a parlament elfogadja a jogi bizottság módosításait.

A módosításokat a Szociáldemokrata Párt (PSD) javasolta a képviselőház jogi bizottságában, kedden. A bíró akkor rendelhetné el az említett könnyítéseket, ha az 5 évre vagy annál kevesebbre ítélt személy büntetésének egyötödét már letöltötte. Azokra az elítéltekre, akik addig letöltött szabadságvesztésük alatt fegyelmi kihágást követtek el, az intézkedés nem vonatkozik.

A jogi bizottság az RMDSZ javaslatát is elfogadta, amely szerint ismét 20 nappal rövidül meg a büntetése azoknak, akik könyvet írnak a börtönben. A szakjelentésről a képviselőház plénuma szavaz majd. (Mediafax)

MAGYARORSZÁGI VÁLASZTÁSOK 2018.
Eljén szavazati jogával!

A szavazólap átvétele:

- A szavazólap a regisztrációkor megadott címre érkezik!
- Ha a Főkonzulátusra kérte, akkor onnan kell átvennie!

A szavazás:

- A szavazólapot töltsse ki és zárja le!
- Az azonosító nyilatkozatot töltsse ki a lakcímkártya adatai szerint!
- A választási levélcsomagot juttassa el **április 6-ig** az RMDSZ-hez vagy **április 8-ig** a Főkonzulátusra!

KÉRDÉSE VAN? KÉRJEN SEGÍTSÉGET A HELYI RMDSZ-TŐL VAGY A 0800-444-666 TELEFONSZÁMON!

EUROTRANS alapítvány RMDSZ
www.regisztracio.ro

ERDÉLYI MAGYAR NÉPPÁRT **ERDÉLYI MAGYAR NEMZETI TANÁCS**

ERDÉLY VÁLASZT

ÁPRILIS 7-IG SZAVAZZON A MAGYAR ORSZÁGGYÜLÉSI VÁLASZTÁSOKON!

Segítünk levélszavazata célba juttatásában és azonosító nyilatkozata kitöltésében.
Keresse önkénteseinket és irodánk munkatársait:
Marosvásárhely,
Klastrom (Mihai Viteazul) utca 10., 1.

Központi tudakozó: 0264-308-208
www.valasztas.info

Pénzhiány nehezíti az életmentést

(Folytatás az 1. oldalról)

A tegnapi sajtótájékoztatón dr. Klara Brînzaniuc professzor, a Szív-Ér Sebészeti és Szervátültetési Sürgősségi Intézet menedzsere, dr. Horațiu Suciú professzor, a Szív-Ér Sebészeti Klinika vezetője, valamint dr. Mariana Ciorba orvosigazgató hangsúlyozták: annak ellenére, hogy országos és európai viszonylatban is elismert az intézet, és országos szinten élvonalban áll a veleszületett szívfejlődési rendellenességgel küszködő újszülötteken végzett sebészeti beavatkozások tekintetében, az alulfinanszírozás rendkívül megnehezíti a munkájukat.

A halálesetek több mint felét szív-ér rendszeri betegségek okozzák

Dr. Klara Brînzaniuc rámutatott, óriási nyomás nehezedik az intézet csapatára, ugyanis nagyon hosszúak a várólisták, és sok esetben a páciens külföldi kezelésre kényszerül, mivel egyszerűen képtelenek minden esetet ellátni, nincsen elég helyiség, elég ágy, és bár régóta jelzik, hogy szükség van a terjeszkedésre, sajnos nem sikerült erre forrásokat találni. Ha nem volnának finanszírozási gondjaik, jóval több beavatkozást tudnának végezni.

Dr. Horațiu Suciú hangsúlyozta, a statisztikák alapján Romániában a szív-ér rendszeri megbetegedések képezik az elhalálozások első számú okát, a halálesetek több mint feléért, 57 százalékáért valamiféle szív-ér rendszeri bántalom tehető felelőssé. Az országban elérhető öt szív-ér sebészeti központ nem tudja lefedni az igényeket.

A lakosság számát tekintve Romániában évente 12-14 ezer, nyitott szíven végzett beavatkozásra lenne igény, ezzel szemben évi 4 ezret tudnak elvégezni, mert ennyire van finanszírozási keret, miközben Magyarországon, ahol jóval kisebb a lakosság száma, 7-8 ezret.

10-20-szor többre kerül a külföldi ellátás

A klinikavezető rámutatott, a 14 év alatt, amióta a marosvásárhelyi intézet keretében a gyermekszívsebészeti részleg működik, több mint 3 ezer újszülötten, valamint kisgyereken végeztek szívműtétet, a kis páciensek az ország különböző részeiből érkeztek, és köztük nagyon súlyos, sürgősségi esetek is voltak.

Mint mondta, évente 300-350 gyereken tudnak sebészeti beavatkozást végezni, ami kiváló eredmény, viszont a valós igény évi ezer lenne, és ezt sajnos nem tudják lefedni. Emiatt sok gyereket külföldre kell vigen a család ahhoz, hogy részesüljön az életmentő beavatkozásban.

Dr. Horațiu Suciú kifejtette, sajnos a hatóságok, akiktől a finanszírozás függ, az Egészségügyi Minisztérium, valamint az egészségbiztosító pénztár nem akarják belátni, hogy mennyivel többre kerül az államnak az, ha a páciens külföldi ellátásra szorul. Külföldön 40-50 ezer euróba kerül egy újszülött szívműtété, de akár 100 ezer euróig is felugorhatnak a költségek, amennyiben a beavatkozást követően hosszabb kórházi ellátás indokolt. A költségvetés, amiből Marosvásárhelyen közel száz esetet oldanak meg, tíz külföldi beavatkozás összegének felel meg.

Egy külföldön műtött és kezelt gyerek ellátása 10-20-szor többre kerül az államnak, mint itthon. Továbbá a szív-ér rendszeri megbetegedések kezelése országos program, s annak ellenére, hogy Romániában a szív-ér rendszeri bántalmak jelentik az elhalálozások első számú okát, messze alulfinanszírozott más országos programokhoz viszonyítva. Úgy gondolom, hogy a finanszírozás elosztásakor figyelembe kellene venni ezeket a statisztikákat is – adott hangot véleményének a szakember.

Lapunk kérdésére dr. Horațiu Suciú kifejtette, rendszerint több mint 100 gyerek van a várólistán, ami igen nagy nyomást jelent, hiszen azok mellett, akiknek az egészségi állapota megengedi, hogy várjanak heteket, akár hónapokat, érkeznek a sürgősségi esetek, sok esetben életveszélyben lévő újszülöttek az ország különböző részeiből.

Normális életet élnek a műtéten átesett gyerekek

A tegnapi sajtótájékoztató végére több olyan család érkezett, akiknek a gyereke szív-ér sebészeti beavatkozást esett át, sőt, olyan édesanya is jelen volt két éves kislányával, akik jelenleg be vannak utalva a marosvásárhelyi intézetbe, hogy a kislány átessen a második szívműtétre. Jókedvű, életvidám gyerekekkel találkozunk, akik látványosan – és a szülők elmondása szerint is – teljesen megszokott életet élnek, akár csak egészséges társaik.

A bukaresti anyuka lapunknak elmondta, két évvel ezelőtt, kislánya születésekor derült ki, hogy súlyos rendellenességgel jött a világra. Mivel a fővárosi kórházban hosszú volt a várólista, kevés esélye lett volna a babának a túlélésre. Így kerültek Marosvásárhelyre, ahol megműtötték az akkor 25 napos csecsemőt. A kislálynak három sebészeti beavatkozásra van szüksége, a napokban kerül sor a másodikra, majd 4-5 éves korában harmadszor is kés alá kell feküdnie. Az édesanya nagyon derűlátó, hiszen, mint mondta, két évvel ezelőtt azt hitték, hogy elveszítik a picit, most pedig teljesen normális életet él, jól fejlődik, és igen fürge kislány.

Egy hölgy hivatásos pótszülőként nevel egy hatéves kislányt. Mint mondta, a műtét előtt oxigénmaszkra szorult a gyerek, most pedig egyedül gyalogol másfél kilométert az óvodáig, majd haza.

A MAGYARORSZÁGI VÁLASZTÁSOK LEZÁRULTÁIG
MEGHOSSZABBÍTOTT NYITVATARTÁSSAL ÁLLNAK RENDELKEZÉSRE AZ RMDSZ IRODÁK

KEDD - PÉNTEK 9.00 - 19.00 ÓRA
A MAROSVÁSÁRHELYI RMDSZ IRODA (FÖLDSZINT)

SZOMBAT 9.00 - 18.00 ÓRA
VASÁRNAP 9.00 - 15.00 ÓRA
A MAROS MEGYEI RMDSZ IRODA (I. EMELET)

MAROSVÁSÁRHELY, DÓZSA GYÖRGY ÚT 9. SZÁM

RMDSZ MAROSVÁSÁRHELY RMDSZ MAROS

RENDEZVÉNYEK

Dác-Kovács László egyéni kiállítása

Ma 18 órakor a marosvásárhelyi Bernády Házban nyílik meg Dác-Kovács László, az Erdélyi Kárpát-Egyesület tagjának első egyéni fotókiállítása. Az érdeklődők tájképeket, növényfotókat, portrékat, szocio-és etnofotókat, templomokról készült felvételeket láthatnak a tárlaton, amelyet Gáspár Melinda nyit meg.

Gyűjtők kiállítása

Április 14-én, szombaton 7-14 óra között a marosvásárhelyi Mihai Eminescu Művelődési Házban zajló gyűjtők vásáran többek között helyg-, érme-, régiség-, kitüntetés- és jelvénygyűjteményekből válogathatnak az érdeklődők.

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

Évfordulót ünnepelnek a szívsebészen

45 évvel ezelőtt, 1973. április 5-én végezte az első nyílt szívműtétet Marosvásárhelyen a Ioan Pop D. Popa professzorból, valamint a dr. Radu Deac, dr. Ilniczky Pál, dr. Aczél Károly orvosokból álló csapat. A beteg altatását dr. Kerek István altatóorvos látta el. Az évfordulóra nagyszabású nemzetközi konferenciát szerveznek *Híd az idő felett* címmel, az európai szívsebészet jeles képviselőinek a részvételével. A rendezvényen a marosvásárhelyi Szív-Ér Betegségek és Szervátültetési Sürgősségi Intézet elődjét jelentő központ megalakulásának a 20. évfordulójáról is megemlékeznek.

Ha visszatekintünk az időben, az abszolút premiernek számító első szívműtétet Marosvásárhelyen dr. Czako József kórházigazgató végezte, aki egy 27 éves fiatalember szívéből távolított el egy varrótűt.

1955-ben jött létre az általános sebészet keretében a kardiavaszkuláris sebészeti részleg 20 ágygal, dr. Pápay Zoltán előadótanár, majd professzor vezetésével. Az első zárt szívműtétet 1957-ben végzi a klinikán a dr. Pápay Zoltán, dr. Maros Tibor marosvásárhelyi, dr. Nicolae Hortolomei és dr. Dan Sedlacec bukaresti professzorokból álló csoport. 1962-ben helyezik dr. Ioan Pop D. Popa és dr. Radu Deac sebészeket a klinikára, ahol folytatódnak a zárt szívműtétek. 1966-ban egy újabb szintet húznak a régi kórház épületére. A második emeleten működő II. számú sebészetet, amely a szívse-

bézzel bővül, dr. Ioan Pop D. Popa vezeti.

Az általános sebészet keretében belül 1975-ben válik önálló egységgé, majd egy év múlva önálló klinikává a szív- és érsebészet dr. Deac Radu vezetésével. A klinikát 1976-ban meglátogatja Marius Barnard szívsebész, a dél-afrikai Fokvárosban az első szívatültetést elvégző Christiaan Barnard sebész-főorvos testvére és segítőtársa. Látogatása élenkítő hatással van az 1973-ban elkezdett nyitott szívműtétek számának növekedésére.

1983-ban avatják fel a Megyei Sürgősségi Klinikai Kórház épületét, ahol a Szív-Ér Sebészeti Klinika 100 ágyat kap, három korszerű műtöt, intenzív terápiai osztályt, katóterező laboratóriumot. Egyesült államokbeli szakemberekkel való együttműködés keretében lehetőség nyílik a továbbképzésre.

1995-ben jön létre a Szív-Ér Betegségek Központja a Radu Deac professzor vezette Szív-Ér Sebészeti Klinikából, a Constantiu Georgescu professzor vezette Kardiológiai Klinikából, és országos elsőként megalakul a Gyermekkardiológiai Klinika Rodica Togănel professzor vezetésével.

Hosszas állatkísérletek nyomán 1999-ben a gyhalál állapotában levő három donortól történik szív-kivétel, amit Bécsben és Németországban ültetnek be. Ebben az évben végzik el az első szívatültetést Bukarestben, amelynél dr. Radu Deac segítkezik.

1999. november 14-én kerül sor az első szívatültetésre Marosvásárhelyen, így itt alakul ki országos viszonylatban a második szívatültetési központ. 2014-ig 50-en kaptak új szívet, többségük ma is életben van.

A központ 2002-ben alakul át önálló intézettel dr. Radu Deac professzor vezetésével. Keretében alakul meg 2005-ben a Gyermekszívsebészeti Klinika Suciú Horațiu gyermekszívsebész vezetésével, aki Olaszországban tanulta meg a szakmát.

2011-ben a kormány megszünteti és a megyei kórházhoz csatolja az önálló intézetet, amelyet kormányhatározattal egy év elteltével hoznak létre újra.

2015-től működik Szív-Ér Betegségek és Szervátültetési Sürgősségi Központ néven, amely négy részlegével (felőtt- és gyermekszív-ér sebészet, intenzív terápia, felőtt-szívgyógyászat kórmáriaörzővel és intervencionális kardiológiai részleggel, gyermekkardiológiai klinika, felőtt- és gyermekrehabilitációs részleg) korszerű ellátást nyújt az újszülöttől az idős betegig. Az intézet keretében működik a ritmusszabályozóval élő beteget követő gyermek- és felőttszakrendelő. A kutatási részlegben biológiai szívbilientyük előállításával és beültetésével foglalkoznak – olvasható az intézet történetét összefoglaló sajtóanyagában, amit a marosvásárhelyi szívsebészet történetére vonatkozó egyéb adatokkal egészítettünk ki.

Kérdemelt dicséret

Bizonyára sok páciensben, orvosi vizsgálatra szoruló idős vagy fiatal betegben felmerült a gondolat, hogy háziorsosáról elismerésként méltányoló szavakat küldjön az elektronikus postán, hisz ezzel tud érdemben a Döntse el, ki legyen az év legjobb háziorsosa Erdélyben! felhívásra válaszolni, egyéni véleményét kifejezni, amit feltételezhetően mások is osztanak.

Fekete Árpád ny. tanár

Anélkül, hogy valakinek a már bizonyított érdemeit kétségbe vonnám, saját tapasztalatom szerint ki merem jelenteni: csak az töpreng azon, hogy kire szavazzon, aki nem ismeri a nagyenyedi származású, a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyászati Egyetemen végzett és Szováta családorvosként tevékenykedő dr. Cuzic Melinda főorvosnő lelkiismeretes munkáját.

Ha egy más településen élő beteg Szovátra költözne, bizonyára hamar rájönne, hogy olyan háziorsossal találkozott, aki nemcsak kedves, hanem alapos szaktudása van, kitalálja az ápolásra szoruló gondolatát, hamar megállapítja a betegség okát. Pácienseinek ránézésből tudja a nevét, lakcímét, ismeri szociális helyzetüket, szervi gondjait, s bátran ki merem jelenteni, hogy fejből tudja a páciens előző laboratóriumi vizsgálatainak az eredményeit is. Időbeosztása pontos, jól kiszámított, ezért nem kell órákig várakozni a rendelőben. Ha igény van rá, illetve olyan esetekben, amikor a

beteg nem tud elmenni a rendelőbe, szívesen házhoz megy. Asszisztensnőjével, Veress Hajnal, zetelaki származású főnővérrel együtt tudnak gondolkodni a beteg érdekében, meghallgatni, megérteni és megoldani a panaszukat, betegségekre gyógyírt találni. Pácienseik a vizsgálat és beszélgetés után a gyógyulás biztos reményében távoznak a rendelőből.

Városunkban sok kitűnő orvos dolgozik, a járóbeteg-gondozás mellett a kórházi ellátás is példamutató. Bár nem jó betegnek lenni, ha korom miatt mégis rászorulok, a helyi kórházba kérem a beutalómat, a felgyógyulás reményében. Ugyanakkor pozitív véleményem van a fürdőleplei gyógykezelésekről is.

De jelen soraimmal a családorvosom tevékenységére vonatkozó tapasztalataimat szeretném közismertté tenni. Gondolom, nem egyedül vagyok, aki nem rejti véka alá a gondolatait, és elektromos postán elküldi dr. Cuzic Melinda főorvosról alkotott véleményét, hogy hivatalosan is a mi háziorsosunkat nyilvánítsák a legjobbnak a Kárpát-medencében, és kiderüljön, hogy a Kárpát-medence legjobb orvosának a páciensei vagyunk.

*

Mivel május 10-ig tart Az év praxisa a Kárpát-medencében pályázat, akik szeretnék elmondani véleményüket dr. Cuzic Melinda szováta háziorsosról vagy saját családorvosukról, a <http://www.evpraxisa.hu/ajanl> portál ajánló oldalára küldjék el azt.

Életmentő pontok belvárosi középiskolákban

Egyedülálló civil kezdeményezés

Az országban eddig egyedülálló projektjüket ismertette a marosvásárhelyi Samaritanus Mentőszolgálat vezetője, Varga Zsigmond és csapata a múlt héten, amikor Marosvásárhely három középiskolájának defibrillátorokat és gyakorlóbabukat adtak át. Az elsősegélynyújtó tanfolyamokat ingyen tartják a diákoknak, tanároknak, valamint a tanintézményekben szolgálatot teljesítő kapuőröknek.

Szer Pálosy Piroska

A sajtó képviselőinek tartott beszámolón a Samaritanus Mentőszolgálat képviselői mellett jelen volt Gál Sándor, a Marosvásárhelyi Közösségi Alapítvány vezetője, Mátéfi István, a Bolyai Farkas Elméleti Líceum igazgatója, Dinu Ciuca, a Művészeti Líceum tanára, és az életmentő projekt „nagyköveteként” Radu Bălaș helyi tanácsos is.

Amint a magán mentőszolgálat vezetője elmondta, a Maros Közösségi Alapítvány által novemberben szervezett adománygyűjtő akció keretében összegyűlt összeggel támogatta a civil szervezet a projekt megvalósítását. Az adományozói kör adományaiából a mentőszolgálat nyertes projektje 8.251 lejben részesült. Múlt kedden délelőtt az összeg elköltésének módjáról és a jövőbeli terveikről számoltak be a sajtó képviselőinek. A magán mentőszolgálat tíz Mini Anne típusú gyakorlóbabut – kardiopulmonáris reszuscitáció (KPR) gyakorlására szolgáló modern segédeszközöket – vásárolt,

amelyekkel a diákok az újraélesztést az iskolai tanórákon is gyakorolhatják. A Bolyai Farkas Elméleti Líceum, az Unirea Főgimnázium, a Művészeti Líceum és a katolikus iskola két-két gyakorlóbabut kapott. A hirtelen szívmegeállás esetén használt elektromos félautomata készüléket, a három defibrillátort az Egyesülés, a Bolyai és a Művészeti között osztották el. Az életmentő projektben részt vevő tanintézményekre tájékoztató táblákat helyezték el, mellyel jelzik, hogy az adott intézményben defibrillátor és azt kezelni tudó személyzet van, annak érdekében, hogy az illető iskolák körzetében baj esetén időben beavatkozhasanak. A projekt kivitelezésében tanintézményenként nyolc tanár és nyolc diák felkészítést vállalják a mentőszolgálat európai újraélesztési nemzetközi

tanúsítvánnyal (ERC) rendelkező oktatói. A projektben részt vevő iskolák igazgatói és pedagógusai elégedettek, és rendkívül érdeklődnek a kezdeményezés iránt, utólag több iskola is jelezte részvételi szándékát egy hasonló projektben. Ennek kapcsán Radu Bălaș tanácsosként ígéretet tett arra, hogy tervezetet nyújt be, hogy minden tanintézményt lássanak el életmentő defibrillátorral és az újraélesztés gyakorlati elsajátításához szükséges bábukkal, ugyanakkor elsősegélynyújtásban szakképzett személyzet is legyen a tanintézményekben.

Négy éve önkéntesen oktatnak elsősegélynyújtást

A jótékonyági akció előzménye a Samaritanus Mentőszolgálat által 2014-ben kezdeményezett és azóta ingyenesen végzett életmentésképzés oktatása a megyeszékhely tan-

intézményeiben. Négy évvel ezelőtt ezer diák sajátíthatta el az újraélesztési technikákat, azóta pedig évente ötszáz diáknak adták át szaktudásukat a mentőszolgálat képviselői. Az oktatáshoz eddig saját kellékeiket és eszközeiket használták, és a tanfolyamok befejeztével a diákok nem gyakorolhatták az elsajátított technikákat. Ezért tartották fontosnak, hogy a tanintézményeket is felszereljék a szükséges kellékekkel és defibrillátorokkal, ez a helyi közönségnek is hasznára válhat. A jelenlegi projektet kiterjesztenék a közszállítási járművekre is, amelyek révén a város több pontján közlekedve a defibrillátorral való életmentés jóval nagyobb célcsoport számára válna elérhetővé. Amint Varga Zsigmond, a mentőszolgálat vezetője hangsúlyozta, a három defibrillátort rendkívül kedvezményesen árón sikerült beszerezniük. 1.400 euró egyetlen defibrillátor ára, ők azonban három szereztek be ugyanennyiért. Új akkumulátorokat vásároltak a félautomata defibrillátorokhoz, az évente kötelező műszaki vizsgálatot is a szolgálat vezetője vállalta fel. Mint kifejtette, megtörténhet, hogy sosem kell használni, de ha az évek során egyszer is szükségessé válik és emberéletet mentenek vele, már megérte a beszerzés és a közösségért végzett szolgálatuk. Amint hozzáfűzte, nyugaton a legtöbb közintézményben megtalálható ez az életmentő szerkezet – ami mifelénk ritkaságszámba megy –, és amelyet képzett szakszemélyzet kezel.

Minőségi életmentés

A hirtelen szívmegeállás azonnali életveszélyt jelentő kórkép, amely gyors és szakszerű beavatkozások hiányában – sőt ezek mellett is – a szív pumpafunkciójának és ezzel a vérkeringésnek a hirtelen megszű-

nését jelenti, aminek következtében megszűnik a létfontosságú szervek oxigénellátása. A hatékony beavatkozásra – amellyel a túlélési esélyeket növelik – csak nagyon rövid idő áll rendelkezésre, amit addig kell megtenni, amíg a sürgősségi szolgálat a helyszínre érkezik. Az újraélesztés lehetőségei a rászoruló állapotától, a segítő képzettségétől és a fizikai körülményektől függően eltérhetnek, a cél azonban mindig ugyanaz: életet menteni. „Megdöbentő, amikor egy földön fekvő élet-halál harcát közömbösen szemléljük, ugyanakkor a segítség is csak akkor hasznos, ha legalább néhány alapszabállyal tisztában van az, aki az újraélesztéssel próbálkozik. Az eszméletlen embert egyesek messziről elkerülik, de tény, hogy csak olyasvalaki vállalja fel az újraélesztést, aki rendelkezik elegendő ismerettel, és nem áll fenn annak veszélye, hogy segíteni akarásával esetleg árthat. Ezért szeretnénk minél szélesebb körben ismertetni az életmentési gyakorlatok alapjait” – mondta a szolgálat vezetője.

A marosvásárhelyi Samaritanus Mentőszolgálat tagja az Európai Bizottság nemzetközi tanúsítványával rendelkező, elsősegélynyújtást oktató szakembercsoportnak. A CE First Aid egy olyan állandó munkacsoport, amely a Nemzetközi Samaritanus Szövetség keretében orvosok és sürgősségi beavatkozásokra szakosodott szakemberek állandó képzését biztosítja, ugyanakkor kutatómunkát végez annak érdekében, hogy az európai uniós normáknak minden részt vevő ország csapata eleget tehessen, és az európai színvonalú minőségi életmentő oktatást népszerűsítsék a megfelelő körülmények megteremtésével.

Bolyais diákok életmentő gyakorlati bemutatója

Az önsajnálattól az aktív életig

Bát tele volt nehézségekkel, a marosvásárhelyi Varga Katalin története tanulságos. Arról szól, hogy egy súlyos és gyógyíthatatlan betegségből hogyan sikerült talpra állnia, és úgy alakítania az életét, ahogyan szeretné. Vasakarát és kitartás kellett ehhez, és természetesen támogatók is, amit a rendszerváltás után egy ígéretesen alakuló közösségben talált meg. Ma páciensként a Rheum-Care Alapítvány kuratóriumának tagja. Dr. Nagy Irén főorvosnő hívására betegeként vett részt az alapításban, és azóta is szívén viseli az alapítvány sorsát. Jelét a kék mezőben fekvő és felemelkedő stilizált emberalakokkal ő készítette. A beteg, a páciens szemével látta, látja a 25 év alatt megtett utat, amiről megosztotta gondolatait.

Bodolai Gyöngyi

Egyik napról a másikra minden összeomlott

Pedig az élete jól kezdődött. A marosvásárhelyi művészeti középiskolában érettségizett, a sportiskola, majd a Voința Sportklub csapatában kézilabdázott. Nagyszében végzett bútortervezői, majd könnyűipari technikumot. Ez utóbbi lehetővé tette volna, hogy a marosvásárhelyi selyemszövődében találjon munkahelyet. Hogy megkeresse a tanuláshoz szükséges pénzt, édesanyja biztatására hétvégeken gobelint festett, ami messze állt ugyan a művészeti iskolában tanultaktól, a későbbiekben azonban a megélhetését biztosította. 1983-ban, 26 éves korában jelentkezett a betegség, a reumás sokizületi gyulladás (reumatooid poliartritisz), ami az ízületek fájdalmával, duzzadásával, deformálásával jár, nehézkessé teszi a mozgást és a kézi erőfeszítést igénylő legegyszerűbb tevékenységet is.

Öntörvényű emberként betegtársával, Csizmás Máriával együtt hosszas kutakodás után találtak rá arra az orvosra, aki az elképzelt megértéssel fordult feléjük – mondja a patyolatliszta lakásban, ami egy tízemeletes tömbházban van, amelynek ő az ügyintézője, adminisztrátora.

– **Hol volt az első munkahelye?** – érdeklődöm.

– A bútortervezői oklevél birtokában csekély szolgálati idővel egy szövetkezetnél dolgoztam. Szerettem a munkám, kiutaltak egy kicsi lakást a vállalatnál, egy kapcsolatban éltem. Nem volt könnyű elvisejni, hogy az a kellemes állapot, amelyikben azt hittem, hogy enyém a világ, 26 évesen egyik napról a másikra összeomlott. Mivel egyre inkább úgy éreztem, hogy képtelen vagyok elvégezni a korábbi munkám, a szövetkezetnél nagyon megértően viszonyultak hozzám, és felajánlották, hogy fessek gobelint otthon, mint tanulmányaim idején. A tervezett esküvőre már nem került sor, nem tudtam többet sportolni, elszállt a jókedvem, és hiába volt színházjegyem, már odáig sem bírtam elmenni. Ez a sok negatív érzés felhalmozódott bennem, és a mostani szemmel nézve is kibírhatatlaná vált. Mindenkire haragudtam, embertársaimra, a családomra, akik egészségesek voltak, és az Úristenre is, amiért ezt a szenvedést rám mérte. Nem kellett sajnáljon senki, sajnáltam én saját magam három éven át. Nehéz volt arra ébredni, hogy elkezdődik valami, ami nagy fájdalommal jár, az életterem leszűkíti, és annál, amit korábban tettem, sokkal kevesebbre voltam képes.

Érezni kell az empátiát

Betegtársaimmal beszélgetve kiderült, hogy ezt valamennyien megélték. A további sorsunk attól függött, hogy emberként milyen belső képességekkel rendelkezünk, ami nem függ össze azzal, hogy bekövetkezik egy betegség, egy tragédia, egy kellemetlen élethelyzet, ami mind romboló hatással van az emberre. Akinek az alaphelyzeté-

ben ott van a pozitív vonás, akkor eljön az idő, hogy helyreözökken. Nekem ehhez öt-hat év kellett. Azt megelőzően a Ligetben levő fizioterápiai klinikán, ahol feküdtem, az orvos a kezembe nyomott egy hosszú listát arról, hogy mit nem szabad tennem. Öntörvényű ember lévén a tiltások ellen mindig lázadtam, és adott pillanatban arra kértem Nagy Irén doktornőt, hogy vegyen át engem. Bár úgy vélekedett, hogy számára kellemetlen, nem tágitottam, így az ő segítségével sikerült visszatérnem önmagamhoz. Nem azt mondta, hogy a továbbiakban hogyan kell megvál-

Közben nagyon lefogytam, mert ha erős fájdalom volt, az előírtnál több gyógyszert vettem be, emiatt gyógyszeres gyomorhurutot kaptam. Akkoriban én voltam a legfiatalabb beteg, ma nálam fiatalabbak is vannak, mert a csípőnadrág, a csórén hagyott derék, télen a rövid kabátka megteszi a hatását. A soványságom miatt mindenki sajnált, és Gombos Marinelával, aki a legfiatalabb nővér volt a klinikán, besoroltak a cukorbetegségekhöz, akik kalóriádúsabb táplálékot kaptak. De mivel ennek sem látszott a hatása, naponta ebédet hoztak nekem.

toztassam az életem, hanem arra biztatott, hogy úgy éljek, ahogy korábban. Feszítsem a határait, és amikor azt érzem, hogy nem megy, álljak meg.

– **Rendkívül fontos, ha betegnek és orvosnak sikerül egymásra találni.**

– A beteg embernek éreznie kell az orvosban az empátiát. Vannak nagyon magas szaktudású orvosok, de nincs bennük empátia. A doktornőnek volt türelme meghallgatni a történetemet, ezért el mertem mondani neki azt is, hogy van bennem egy kórházfóbia, ugyanis 1983–85 között évente háromszor feküdtem hol a belgyógyászatban, hol a fizioterápiai klinikán. Aki megélte, tudja, hogy a rendszerváltás előtt hogyan néztek ki a kórházak. Nagy nehézséget jelentett számomra, hogy egy olyan ágyban kell aludnom, amelyben mindenem fáj, és heteken át a kórházban kellett töltenem az egész napot. Nagy doktornő meghallgatott és kötöttünk egy egyezséget: minden délután a kezelés után hazamehetek, ha megígérem, hogy reggelente nyolc óra előtt beérek a kórházba. Időközben rájöttem, hogy ez is a kezelés részét képezte. A doktornő ugyanis tudta, hogy az Ady (Rovinari) negyedből, ahol a lakásom volt, gyalog kellett a kórházig mennem. Nekem annyira a fáj a bokám, a térdem, a csípőm, hogy reggel 7 órakor kellett elindulnom, hogy a 25 perces távolságot megtegyem, mert a pontosságot minden reggel ellenőrizte.

Külföldi segítséggel

Mindenkinek jólesik a szeretet, de a beteg embernek még inkább. Az eredmény a lassú lábra állás volt, amiben fontos szerepet játszott, hogy a külföldi barátaim összeadták a pénzt, és kifizettek egy kezelést a Regensburg melletti bad-abbachi kiváló reumaközpontban. Az Augsburgban élő fogorvos barátnőm a központ leghíresebb orvosához programáltatott be, de egy vagy két nappal a beutalásom időpontja előtt értesítették, hogy a professzor nem tud abban az időben fogadni, és kérünk-e egy más időpontot. Mi elfogadtuk az általuk javasolt fiatal orvost, dr. Peter Naglert. Amikor megérkeztünk a négycsillagos szállodára emlékeztető központba, a váróteremben elnézést kértek, hogy a doktor úr néhány percet késik. Egy szót sem tudtam németül, a barátnőm tolmácsolta, és mivel ez 1990-ben történt, nagy részvételt voltak a romániai beteg iránt. Megvizsgált, kézen fogott, és megmutatta a kórházat. Bár valamennyi orvosi leletet magammal vittem, minden vizsgálatot megismételték a világ legtermészetesebb módján, és az orvos beállított egy gyógyszeres kezelést. Távozásomkor benyúlt a szekrénybe, és egy fél évre elegendő gyógyszert adott ajándékba, s a felírt kezelést lejárta után visszarendelt ellenőrzésre. A fél évből egy év lett, s közben németül tanultam, és vit-

tem egy korondi kerámiavázát, amin nagyon meglepődött. Újra kaptam egy fél évre gyógyszert, de később a központból elhelyezték, vagy ő választott más munkahelyet.

– **Hogyan fogadták itthon, a klinikán?**

– Megmutattam Nagy doktornőnek, hogy milyen gyógyszert kaptam, amitől javult az állapotom, ő minden további nélkül azt mondta: örvend annak, hogy a gyógyszeres kezelést működik. Ma is csodaként emlegetik, hogy a német orvos úgy társította a gyulladáscsökkentőt, hogy az 28 év során nem okozott gyomorvérzést.

A kezelés hatására egy teljes testi és lelki felépülés következett be, de az önmagam elfogadása nehezebben ment. Mivel kezem-lábam eldeformálódott, édesanyámmal minden ruhámra nagy zsebet varrtunk, és amikor beszéltem valakivel, eldugtam a kezem. Egy barátnőm szösz, hogy minél jobban próbálom elrejteni, furcsa mozdulataimmal annál jobban felhívom magamra a figyelmet. Az önsajnáló időszakomban ugyanaz a barátnőm figyelmeztetett, hogy ne beszéljek folyton a betegsémemről, mert valamennyien tudják, és azt fogom elérni, hogy elkerülnek, mert állandóan ugyanazt hajtogatom. Krokodilkönnyek között mentem haza, és addig sajnáltam magam, amíg feldolgoztam...

Aztán megalakult a Rheum-Care

– **Mire emlékszik abból az időszakból?**

– Egy nap minket, betegeket is összehívott Nagy doktornő, és a véleményünket kérte. Jelen volt többek között Csizmás Mária, Fúró Attila, aki súlyos gerincbántalommal küszködött, és valamennyien részt vettünk a Rheum-Care megalapításában. Voltak benne betegek, egészségügyi szakemberek a nővértől az orvosig, az egyházak képviselői. Kezdetben nem gondoltuk, hogy ilyen szépen kiteljesedik az alapítvány. Az első székhelyünk az építkezési tröszt udvarán volt. Azt a szeretetet, azt a lendületet, amivel az alkalmazottak dolgoztak, akiknek a betegek csak a lehetőségeik szerint segíthettek, nem is lehet leírni, aztán egyszer csak elkészült, lefestettük az ablakokat, feltettük a JOY segélyszervezet által küldött függönyöket, és amikor minden a helyére került, csaptunk egy jó mulatságot. Nem akartunk hinni a szemünknek, hogy kórház helyett van egy második otthonunk. A lelke az alapítványnak kezdetben Fúró Attila mérnök volt. A rendezvényekre eljött Nagy doktornőnek a férje, dr. Nagy Levente szülész-nőgyógyász főorvos is, aki gyakran megnevette, hogy a meghívott színészek is. Ünnepeztünk, amikor meglátogattak a nagy-britanniai JOY képviselői karácsony előtt, és minden március 8-án is. Amikor a Fúró Attila betegsége súlyosbodott, akkor került nagyobb teher a Marinela vállára, ő viszont megbirkózott ezzel.

Nagy szeretettel jártunk oda, és láttuk, ahogy Nagy doktornő jobb kezéért Gombos Marinela a menedzseri végzettséget is megszerelte, és a mai napig vezeteti az alapítványt. Az idejéből senki nem szentelt annyit erre a célra, mint amennyit ő a legjobb tudása szerint. Második otthona lett a Rheum-Care, sőt a férje szerint az első, és a

lányát is úgy nevelte, hogy ott találta meg a helyét. Semmi sem működik tökéletesen, de arra törekednek, hogy minél jobba tegyék, olyan körülmények között, amikor kevés a támogatás és egyre nagyobb a konkurencia, hiszen egymás után nyílnak a kezelőközpontok. Van, aki ma is hűségesen kitart az alapítvány mellett, de azokat is meg kell érteni, akik a jobb anyagi feltételeket választották. Szeretném megemlíteni dr. Kovács Mária, és a későbbiekben dr. Sarchiz Rodica orvosnőket, akikkel nagyon jól megtaláltuk a hangot.

Harc önmagammal

– **Társ nélkül, munkára képtelenül hogyan sikerült megélni?**

– Mivel 14 évi szolgálati idő után minimális összegű betegnyugdíjat kaptam, és 2-es fokozatú rokkantként még egy keveset, el kellett gondolkodnom azon, hogy miből tartom el magam. Mert többféle-képpen lehet élni, a létminimumon, sajnálatni magad, vagy úgy, hogy teszel valamit azért, hogy egy kicsit jobban teljenek a napjad. Ki kellett találnom valamit, hogy megteremtsem az alapot az elképzelt élethez. Hosszú időn át a barátnőm, majd az öcsém, aki időközben Németországban vállalt munkát, segítettek, de az ember nem tarthatja mindig a markát. Beismerem, hogy ilyen körülmények között én sem tudtam annyit szólni az alapítványra, amennyit tehettem volna. Amikor kezembe adták a képet, amelyen látszik, hogy mennyire lefogytam és tönkrementem, megfogadtam, hogy mindent megteszek azért, hogy soha többet ne kerüljek olyan állapotba. Ezek az elhatározások mind belülről jöttek, és ezt nekünk kell önmagunkkal elintézni. Természetesen nem zárom ki, hogy valamikor a Jóisten rám nézett, és amit az egyik kezével elvett, azt megpróbálta visszaadni. Egy gyógyíthatatlan betegségben azonban a legnagyobb harcot önmagunkkal kell megvívni.

Ahhoz, hogy békességben tudjak élni önmagammal, anyagi keretre van szükségem. Délután három órát egy gyermekre ügyelek, autodidakta módon megtanultam könyvelni, és adminisztrátoroknak segítek a közköltés kiszámításában. Van három macskám, ami pénzbe kerül. Ahhoz, hogy jól érezzem magam az otthonomban, ahol önhíbamon kívül se társam, se gyermekem, se unokám nincsen, ezt az úrt valamivel pótolni kellett. Mivel minden óram be van osztva, kevés időm jutott arra, hogy az alapítvány dolgaival behatóbban foglalkozzam. Sokszor jutnak eszembe Nagy doktornő szavai:

„Kati, ez a betegség egy nagy ravasz ellenség, ott van mindig, és magán fog műlni, hogy beengedi vagy nem.” Amire azt válaszoltam, hogy egyszer bejött, és amit tudott, lerombolt, de még egyszer nem fogom beengedni. Mindig oda kellett figyeljek, hogy nagy lelki kátyúba ne kerüljek. Mivel ez egy autoimmun betegség, a lelkiemmel nagy összefüggésben van.

En azt gondolom, hogy a Rheum-Care csapatmunka és nemzetközi összefogás eredménye. Mint a kuratórium tagja büszke vagyok arra, hogy nehéz időkben szinte az egyetlen volt, ahol a gyógyulás, felépülés, vigasztalódás lehetőségét biztosították sok nehéz helyzetben lévő embernek. A lehetőség szerint a tevékenységet folyton bővítve mindent megtesznek azért, hogy a fájdalom, a rokantságon erőt vegyenek azok, akik gyógyulni szeretnének.

Erdélyi magyar népviseletek (88.) A Felső-Maros mente székely népviselete (6.)

Aasztalos Enikő

A vajdaszentiványi férfiviselet (2. rész)

Fontos ruhadarabja volt az ingre felvett, fekete háziposztóból varratott *lájbi*. Ez mindig fazonnal, dupla gallérral készült, s négy-öt gombbal csukódott. Egy felső kisebb s két nagyobb oldalzsebe volt. A mellény hosszában ráborult a nadrág felső részére. Az ősbibb *nadrág* itt is a háziposztó *harisnya* volt. A viselő lehetett szürke, de az ünneplő fehér volt. 1940-ben még minden férfi viselte, az öregek pedig tovább, a 60-as évekig, halálukig is. A harisnyát zsinórminta nem díszítette, csupán az ellenzőjén s a zsebszegélyén volt szélesebb fekete zsinórszalag.

A háziagyapút Marosvásárhelyen, Szászrégenben, Kibédén ványolták meg, s aki nem tartott juhót, Kibédéről vagy a piacról vette meg a harisnyának való posztóanyagot is. A fiatalok már az 1940-es évektől priccsesnadrágot varrattak maguknak harisnya helyett, szürke vagy fekete posztóból. Előbb háziposztóból készült, később már az üzletekből vásárolt szövetből is varrattak néhai *Topor Péter* szabóval.

A kabát szintén háziposztóból készült. A *gujbi* kétnyüstösen szőtt, gallér nélküli viselőkabát volt, házimunkára és a mezőre. Az ünneplőt négynyüstösen szőtték, ez volt az *ujjas*. Hossza addig ért, amíg a viselője keze leért, így takarta a derekát. Szürke anyagát a gombolásnál vastag fonatú, fekete színű, zsinóros, löhereleveles vitézkötéssel díszítették. Általában öt gombbal zárták az ujjast. Télen fekete báránybőr gal-

Téli viselet

lért és a belsejébe bélést gomboltak. Akinek nem telt, a háziasszony által kötött szvettert vette fel a kabát alá, hogy a hidegtől megvédje. A régebbi ujjasok magas, szimpla gallérral készültek, később, 1940 után kezdtek fazonosra szabtatni. A posztóholmit Körtvélyfáján, Sárpatakon is megrendelhetők. A faluban a Muresan testvérek, néhai János és a még élő Mihály, valamint a néhai Nemes Gyula és a toldalagi Lakó Albert varrta.

A *lábbeli* viselőnek a mezőre itt is a bakancs, nyáron cipő, szandál volt. Télen és nyári ünneplőnek fekete, kemény szárú bokszcsizmát rendeltek, elől gombbal a szív alakú bevágás közepén. Ilyeneket néhai Balla István csizmadiamester vállalt, de készen is lehetett venni a vásárokon. Télen viselőnek is csizmát húztak, de annak a szabása egyszerűbb volt, elől gomb nélkül. A férfióltózat Vajdaszentiványon is a szomszédos falvak székely népviseletéhez hasonló.

Családi kép a múlt század kezdetéről

Ember és állat harmóniája Fülgyulladás kutyáknál és macskáknál

A fülgyulladás az egyik leggyakoribb betegség, amivel a kutya- és macskatulajdonosok felkeresik az állatorvost. Macskáknál a fül anatómiai felépítése miatt ritkábban fordul elő, és többnyire a fülrühösséghez kapcsolódik. Szakszerű kezeléssel hatékonyan lehet gyógyítani, de elhanyagolva halláskárosodást, a hallás elvesztését is eredményezheti.

Szer Pálosy Piroska

– *Mi lehet a fülgyulladás kiváltó oka, és milyen gyógykezelés alkalmazható hatékonyan?* – kérdeztük dr. Pálosi Csabát.

– Általában a külső hallójáratot borító bőr gyulladása, a külső hallójárat gyulladása (otitis externa) jellemzi. A fülgyulladás kialakulásában számos tényező játszik szerepet, bármilyen életkorban és fajtánál kialakulhat – de a gyakori-

sága nagyobb a labradoroknál, német juhászkodónál, spánieleknél vagy bichonoknál. Gyulladást okozhat, ha fürdés során víz, a szabadban toklász vagy más idegen test, illetve élősködő kerül a hallójáratba, elősegítve a baktériumok, gombák meglepedését, ugyanakkor nagyon sok allergiás kórkép velejárója is lehet. A tünetek között a legfeltűnőbb, hogy az állat rázza a fejét, esetleg féloldalt, a beteg oldal felé tartja. Krónikus esetekben a hallójárat beszűkül, bűzös, sárgás, sárgásbarnás, barna, esetenként véres váladék ürül. A gyulladás jelentkezhet csak az egyik oldalon, de akár mindkét fület egyszerre is érintheti. A fülgyulladásos esetek általában jól kezelhetők, annak ellenére, hogy akár több hét is eltelhet a teljes gyógyulásig. Ezért a tünetek

észlelésekor lehetőleg azonnal fel kell keresni az állatorvost. Amennyiben a közép- és belső fül érintett, egyensúlyzavar is felléphet, súlyosabb esetekben pedig láz, étvágytalanság is a betegség velejárója. A legfontosabb teendő ilyenkor a gyulladást kiváltó ok megszüntetése (pl. idegen test esetén annak eltávolítása) és a hallójárat alapos kitisztítása. Ezt követheti a gyógyszeres terápia, ennek két fontos eleme van: az első a hallójárat naponta történő tisztítása fültisztító oldattal, vala-

mint a fülcsepp. A fülcsepp baktériumölő (antibiotikum), gombaölő, atkaelenes és gyulladáscsökkentő anyagokat tartalmazhat. A kezelést akár több héten keresztül kell folytatni állatorvosi kontrollvizsgálat mellett. Súlyosabb esetekben (a közép-, illetve a belső fül érintettsége esetén) műtéti beavatkozás is szükséges lehet. Ha a kezelés ellenére sem mutatkozik javulás, illetve ha a gyulladás különösebb látható ok nélkül többször visszatér, valamilyen hajlamosító okra, betegségre lehet gyanakodni. Ezekben az esetekben nem a fülben van az elsődleges probléma, mivel a fülgyulladás csak másodlagos tünetként jelentkezik.

A gyulladások leggyakrabban előforduló háttérbetegsége az allergia. Az allergiás kutyák 70%-ában kialakul fülgyulladás. Ilyen esetekben komplex kivizsgálásra (vérvétel, allergiavizsgálat, a fülváladék mikrobiológiai vizsgálata) van szükség a pontos diagnózis felállításához és a terápia sikerességéhez. Fülgyulladásához vezethetnek még egyéb betegségek is, mint például a pajzsmirigy-elégtelenség, mellék-

vese-túlműködés vagy egyes autoimmun betegségek.

Elhanyagolt, makacs esetekben előfordul, hogy az idült gyulladás miatt a hallójárat annyira beszűkül, hogy a gyógyszeres terápia lehetetlenné válik. Ilyenkor elkerülhetetlen a műtéti beavatkozás, ami legtöbbször a külső hallójárat eltávolítását és a középfül feltárását jelenti. A kutya hallása ebben az esetben azonban már nem menthető meg. Súlyosbíítja a helyzetet, ha a gyulladás, illetve a kórokozók továbbjutnak a dobhártyán keresztül a középfülbe és a belső fülbe. Ilyenkor a belső fülben található egyensúlyozószerv is károsodhat, ami súlyos tünetekben jelentkezhet: a kutya ferdén tartja a fejét, nem tud egyenesen menni, folyton elesik, hányik, szeme folyamatosan rezgőmozgást végez. Ez az állapot is intenzív állatorvosi beavatkozást igényel.

A külső hallójárat gyulladása komoly betegség, amely akár a kutya hallásának elvesztéséhez is vezethet, de időben felismerve és szakszerűen kezelve általában eredményesen gyógyítható.

Blúzdivat

A blúz minden alkalomra hordható ruhadarab, viszont fontos, hogy mindig a megfelelő válasszuk. Idén a szigorú, a romantikus és az extravagáns blúzok a menők.

Casoni Szálasi Ibolya

A legdivatosabb a FEHÉR BLÚZ, melyet felvehetünk a munkahelyre, sétára vagy találkozóra is. Főleg az átlátszó, a túlméretezett és a férfingre emlékeztető változatokat részesítjük előnyben.

Egy másik kedvelt blúztípus idén a NUDE típusú, avagy az ÁTLÁTSZÓ BLÚZ, mely klasszikus fehérben, feketében és bézs árnyalatokban mutat a legjobban.

A szabást illetően az egyszerű, szigorú, klasszikus blúzformától a komplikált szabású, modern változatokig minden divatos.

Az ESTÉLYI BLÚZOK tervezésére külön hangsúlyt fektettek a divattervezők.

Ezek a feltűnő változatok különleges szabású darabok, melyek akkor a legdivatosabbak, ha eltérő szövésű, drága anyagok kombinációjából készülnek.

A férfias stílusú INGBLÚZOK kényelmesek és elegánsak is. Előnyük, hogy nemcsak farmerrel vagy alkalmi nadrággal viselhetők, hanem mindenféle stílussal találnak, mint a business, a romantikus, sőt estére is kitűnő viselet.

A meleg szezon egy másik szóvivője a RÖVID UJJÚ BLÚZ, mely élénk színekben, különleges mintájú anyagokból, hímzésekkel díszítve vagy geometrikus mintákkal a legdivatosabb.

A TERJEDELMESE UJJÚ BLÚ-

ZOK a szezon egy másik irányzatát képezik, mindenkinek jól állnak, amennyiben megfelelő színű és szerkezetű anyagokból készültet választunk.

A RÖVID BLÚZOK sem hiányozhatnak ruhatárunkból. Az egy színű és mintás változatok mellett a varrásokkal, bojtokkal, masnikkal és más díszítőelemekkel ellátottak a legdivatosabbak.

A HOSSZÚ BLÚZOK is a topon vannak idén, felvehetők a mindennapokra, valamint jól találnak mind az alkalmi, mind az ünnepi öltözékekkel.

Továbbra is divatos a romantikus, nőies PEPLUM BLÚZ, mely mind rövid, mind hosszú szoknyával, valamint rövidnadrággal és hosszú nadrággal is viselhető.

A „peplum” görög eredetű szó, az ókori Görögországban és Rómában rövid, ujj nélküli női felsőruha volt. Napjainkban a peplumon a felsők, szoknyák és ruhák derékrészét finoman körülölelő fodros rátétet értjük. Főleg mellben erős hölgyeknek és vékony alkatúaknak ajánlott.

A FEDETLEN VÁLLÚ BLÚZOK romantikus megjelenést kölcsönöznek viselőjüknek.

A TUNIKA BLÚZOK is ismét divatosak – főleg világos színekben –, és különleges, eredeti megjelenést kölcsönöznek az egyedi mintákkal, rajzokkal és rátétekkel ellátott darabok.

Ha a blúzra ÖVET teszünk, elegánsak leszünk.

Ha a blúz EGYIK VÁLLA FEDETLEN, magunkra vonjuk a figyelmet. Számtalan blúztípus van, melyet így is lehet hordani.

Bármelyiket választjuk a fent említett blúzok közül, nőiesek, elegánsak és modernek leszünk.

Az asztrológus üzenetei

Toth Sándor

Motto: „A tér és idő rabjai,
Az öröklét remetéi
vagyunk. Minden kétség fölött:
Örlődünk két pólus között.”

Kedves Olvasók!
Az idén március 20-án 16 óra 15 perckor lépett be a Nap a Kos jegyébe, ami azt jelzi, hogy a március végi hűvös, télies idő ellenére itt a tavasz. A tavaszi nap-éj egyenlőség pillanatának szakralitása abban áll, hogy a fény kiegyenlíti a sötétséget. Ezt a keleti bölcsélet a jin és jang ábrával szemlélteti. A teremtett világban az egymással szemben álló, de mégis egymást kiegészítő kozmikus erők jelen vannak és működnek.

Tavasszal szemtanúi vagyunk a természet újjászületésének. A születés Kos-analógia, és az sem véletlen, hogy a csecsemő a fejcskájával tör előre a szülőcsatornában. Életbe lépésének első harcát vívja, és sírása talán a biztonságos egységből való kilépés fájdalomának és kis egója első győzelmi mámorának keveréke. Talán ez az egyetlen sírás, aminek egyértelműen örülünk. A születés maga a pillanat szentsége. A planéták energiája egy pontba sűrűsödik. A kozmikus fénykép, a sorsfotográfia elkészül. Az örök utazó elkezd újabb földi ciklusát, azt a tapasztalatgyűjtést, melyre a magasabb világokban nem nyílt lehetősége.

A Kos egyenes jellem. Megalkuvást nem tűr lendülete, energiája, őszintesége magával ragad. Sosem kételkedik abban, amit gondol, amit érez, amit tesz. Született harcos. Sosem adja fel, egyetlen irányt ismer: előre! A jegy uralkodó planétája a Mars. A görög mitológiában ő Árész, akit a harcokban elkísértek a fiai: Deimosz, a rettenet és Phobosz, az iszonyat. Harci kocsija előtt pedig Erisz, a viszály halad. Nem véletlen az sem, hogy a viszály háborúvá fajulhat, aminek következménye a halál, a rettenet és az iszonyat. Árész Aphroditével folytatott szerelmének gyümölcsei többek között Erősz és Harmónia. A legférfiasabb olümposzi istentől, a háború istenétől és a szépség istennőjétől származik a szerelem istene, illetve a vidámság és művészetek patrónája. Az asztrológiában a szexualitást jelölő két bolygó a Vénusz

és a Mars. Mondanom sem kell, melyik képviseli a női és melyik a férfiprincípiumot. Bár manapság a libertinus ideológiák próbálják megkérdőjelezni a szexuális identitás(ok!) kérdését, én azt gondolom, hogy az energetikai harmonizációhoz nem árt, ha a „recept” úgy kezdődik: végy egy férfit és egy nőt!

Az emberi test a fejtől a talpig megfélemlíthető az állatövi jegyeknek. A fej a Kos területe. A magyar nyelv, nem kis elfogultsággal mondhatom, hogy a leggazdagabb szimbólumháttérrel bír. Amikor valakiről azt mondjuk, hogy „elvesztette a fejét”, azt jelenti, hogy mellőzi a józanságot, képtelen tudatosan irányítani az életét, a sorsát. Aki pedig „fejvesztve menekül”, az ösztönösen, gondolkodás nélkül „menti az irháját”, és itt már nem számít a „mundér becsülete”. Nem is olyan régen még a vezető pozícióban levő embereket „fejeseznek” hívtuk. Az sem véletlen, hogy a koronát a fejükön viselik a királyok. Persze manapság, a demokratikusnak hazudott világban az uralkodók hatalma szimbolikus. Már rég nem ők vezetnek. Parlamentáris demokráciában éldegél Európa jó része, és ennek ellenére egy óriáspolip szervezet, egy európainak mondott „unió” igyekszik nyálkás tapadókorongjaival saját kénye-kedve szerint irányítani a vazallusnak tekintett országokat. A kérdés az, hogy az ember képes-e legyőzni a mélységek félelmetes szörnyét. Ne rejtjük véka alá az igazságot: ádáz harc folyik mifelénk. A sötét erők a létezésünket fenyegetik. Az újkori történelemkönyvünket mi írjuk. Küzdenünk kell. A XXI. század csatamezején vagyunk mindannyian. A lét örök, az élet véges. Az itt és mostban modern kosokként az életünkért harcolunk. Nincs megalkuvás, nincs meghátrálás. Választanunk kell. Csengjen vészcsengőként lelkünkben a tavasz spirituális üzenete: az élet most is győzedelmeskedik a halál fölött. Ámen.

Észrevételeiket, véleményüket várom az asztros@yahoo.com címre.

Vigyázzanak magukra és egymásra!

Hetvenharmadik nyelvlecke

Nomen est omen

Ötvös József

Levelet kaptam Bukarestből, hivatalos levelet biztonsági pecséttel. A címzés most szigorúan pontos, hiszen a főváros hivatali intézménye küldte nekem. Valójában csak átvettem a levelet a Kossuth utcai személyi nyilvántartóban, ahol a régi, lejárt útlevél helyett újat kértem. Hadd jegyezzem meg, végre európai vagy még inkább erdélyi szintű kiszolgálás, ügyintézés részese voltam városunkban. Mindezt azért is említem meg, mert jólesne másutt is így átélni a 21. században.

Ezt a nekem szánt hivatalos levelet az ország fővárosában címezték meg egy erdélyi magyar honpolgár számára, akinek felmenői bizonyíthatóan itt éltek már jó másfél évszázada, de még mindig gondot okoz család- és személynevem helyes leírása.

Az új útleveletem tartalmazó, és a román fővárosból elhozó borítékban így nézek szembe önmagammal: OETVOES JOSIF. Mindenkor erdélyi ittlétem és sok évtizedes tapasztalatom alapján én már nem lepődök meg egy ilyen feliraton, sőt egyből magamra ismerem, hiszen jelölték már nevemet cífrában is. A múlt század 60-as éveinek végén iskolakirándulásra vittek Bulgáriába. Csoporthoz kiránduláskor Bukarestben állítottak ki hivatalos papírt (nem volt még akkor útlevelem), s a mellettem álló osztálytársam mutatta meg, hol kell aláírjam, mert nem ismertem fel a saját nevem, amit akkor ott így írtak le: Eutveuch – s én hiába kerestem abécé szerint az o után.

Egyébként elgondolkoztat személynevem pontos leírása is. Egyszerűen áldozata vagyok a 60 évvel ezelőtti román kommunista hatalom rendeletének, mely szerint a Romániában született gyerekek személynevét románul kellett beírni. Magyar szülőfalum hűséges magyar anyanyelvű néptanácstikára, felsőbb rendeletnek engedelmeskedve, József nevémet így írta le: Josif. Csakhogy ez ebben a formában – ahogy azóta is használom hivatalos helyeken – nem a József név román megfelelője, mert akkor Josif lennék, de én így „Zso-szif” vagyok – szerintük.

Németországi tanulmányi évem idején német barátaim és kollégáim tökéletes hangsúllyal ejtették ki személynevemet, miután rájöttek, hogy a József egyik becézési formája a Jóska, s nekik volt egy Joschka Fischer nevű miniszterük. Azóta nagyon szeretem a „jó nevű” minisztereket.

Végül hadd áruljam el, egykori parlamenti képviselő ismerősöm már régebbi fölhívta a figyelmemet arra, hogy most már hivatalosan visszaváltoztathatom nevemet arra az eredetire és valóságosra, amiképpen édesapám, születésem után két nappal, bementa a pókai néptanácshoz. Mégsem akarom „vissza-”, illetve megváltoztatni, mert így nevémben hordozom évszázados történelmünket, sőt az egykori római mondás is talál rám: nomen est omen. Plautus római író használta így egykor Persa című színművében, s az idők folyamán szállóigévé vált, aminek igazi jelentése ma már így hangzik: nevében a sorsa. Bizony, én is mindezt így élem meg.

„Élet-halál bírja, mindenható Atyánk, Magasztaló hálával száll hozzád föl imánk/... ” Egy, a húsvéti ünnepre vonatkozó egyházi ének- ből idézünk négy sort.				IDÉZET (3. SOR)	ILLAT	NÖVÉNY RÉSZE HANGOSAN SÍR	BÉKA (LATIN)	NITROGÉN ÉS TANTÁL VEGYJELE	BENYOMI!	SZÉKEN PIHENÉS	ÓSI FEGYVER VIVÁTOT KIÁLT	FELSÉG (FRANCIA)	BECÉZETT ERZSÉBET	ATTÓL KEZDVE!	ARATÓRÉSZ (NÉP.)	IZOMKÖTŐ PÉNZBELI ÉRTÉKET MEGSZABÓ	JEMENI VÁROS (AN- GOLOSAN)	KERÜLET (RÖV.)	ÜTLEGE	
				A															L	
				BESZÓLI		KORALL- ZÁTONY HEGYCSÚCS				A DUNA ANTIK NEVE NŐI NÉV (FEBR. 13.)						VIDÁMSÁG			HOSSZABBÍT	
				HORDÓ- NYILÁS KUKORICA- PÁLINKA				LÉGIÉS, KÖNNYED BOG					APA (LATIN)							FÉLSZI SHAKESPE- ARE LÉGI SZELLEME
RÉSEKET ELTÜNTET	IDÉZET (4. SOR)	ÓRÓMAI FELKELŐ, SULLA EL- LENFELE	ÓGÖRÖG PI- ACTÉR TARTÓSAN KELLEMETLEN				PATAK MO- HÁCSNÁL ...CALVINO (OLASZ ÍRÓ)						KÖZÉPNE- HÉZ ELEMI RÉSZECSCKE VÁR. POLG.							HATBÓL KETTŐ! PAR... (LÉGI- POSTA)
				KELETI TÁBLA- JÁTÉK TILTÓSZÓ			SZINTÉN BOLÍVIAI VÁROS		ÜRES TÁLI		SKÁLA- HANG		EBLAK PART- SZAKASZI				FR. TERÜ- LETMÉRTÉK KERESZTÜL			
NEMESGÁZ				ERŐGÉP					ÜRES TÁLI	ÖRMÉNY SZERVEZET LÉNGYEL- NÉM. FOLYÓ					GÓLIÁTLÉ- GYŐZŐJE OMAMA PÁRJA					
SZÖRNYŰ ÁLLAPOT						S.STALLONE SZEREPE TÖRLŐGUMI				SZÁNDÉ- KOZÓ ...DE L'ES- TEN (ADY)					ÁLLAT (NÉMET) ...DELON (FILMSZTÁR)					
MÉRFÖLD (ANGOL)				RENEGÁT					DURVA POSZTÓ				A TANTÁL VEGYJELE ARATI			KIÁLTÁS CORRIDÁN FRANCIA ARANY				
NAGYOIN CSÚF			ATYA BÜNE (QUEIROS) BUDAPESTI EGYETEM				FRANCIA FESTŐ						KÁRTYA- LETÉT FR. FOCIS (RAYMOND)						RÓMAI 1000 ÜGYE- FOGYOTT	
ESTEFELEI MONTE CRISTO BÖRTÖNE			ÁRUS				IDEGEN NŐI NÉV					ARAB ÁLLAM A FÖLDRE TESZ							MAGAD A MÁJ VÁ- LADEKA	
		OLASZ NÉVELŐ							ARRA- FELE!		PARIPA			AIR INDIA (RÖV.)			BECÉZETT ERIKA			OROSZ RENDEZŐ
UGANDAI POLITIKUS (APOLLO MILTON)		ANGLIAI ÖSLAKÓ					MESE VÉGE!		...UNTALAN (ÁLLANDOAN)		KÖNNYEN HÍVÓ			IDŐS KÉZ JELZŐJE						
				SZERZETT KÉSZSÉG TROMBITA- HANG						KARINTHY F. MŰVE EZÜSTÖS RÉSZ!				JÓ... (KÖSZÖ- NÉS) ...KOBÓ (JAPÁN ÍRÓ)						
EREKI		REG ÉS ... (ARANY) JAPÁN DRÁMA				NAPAZÓRÓMI NAPTÁRBAN AZ ERDŐ KÖZÉPE!					NAGY TESTŰ PAPAGÁJ CIN				...ME GO (ENGEDJ) ERRE A KÖZÉPÉN!					INFORMÁCIÓ- TECHNO- LÓGIA (RÖV.)
NÉMET SZABVÁNY			...FLYNN (SZINÉSZ) TESLA (RÖV.)					SPANYOL NŐI NÉV					SPANYOL FOLYÓ							KÍNAI HOSSZMÉR- TÉK EGYEI
L.N.J.																				

A március 29-i rejtvény megfejtése: ...örömmel együtt örül a megváltott világ./ Megváltónk is együtt örül az egész világgal./ ajándékozatok meg hát egy piros tojással.

Bajnokok Ligája: Közel az elődöntőhöz a Real, előnyben a Bayern

A címvédő Real Madrid 3-0-ra győzött a legutóbb döntős Juventus vendégeként a labdarúgó Bajnokok Ligája negyeddöntőjének első mérkőzésén. A másik keddi találkozón a Bayern München Sevillában szerzett előnyt.

A Real Madrid a tavalyi finálé kezdőcsapatával futott pályára Torinóban, s villámrajtot vett akkori ellenfelével szemben: Cristiano Ronaldo már a harmadik percben betalált, az elmúlt idény döntőjével együtt sorozatban tizedik BL-mecszen szerzett gólt. A féldíj derekára magára talált a Juventus, több veszélyes támadást is vezetett, a korábbi madridi támadó, Gonzalo Higuaín lehetőségénél nagyot kellett háritania Keylor Navasnak. A féldíj reklamásiósokkal tarkított hajrájában a Real felső léccig jutott Toni Kroos révén.

A második felvonásban egy torinói védekezési hiba után Lucas Vázquez lövését még óriási bravúrral háritotta Gianluigi Buffon, azonban Ronaldo látványos ollózásánál már tehetetlennek bizonyult a klasszis kapus. Néhány perccel később Paulo Dybala megkapta második

sárga lapját, a megfogyatkozott Zebrák pedig nem tudták tartani az eredményt: Ronaldo és Marcelo kényszerítője után utóbbi szerezte a címvédő harmadik gólját. A hajrában a királyi gárda több nagy helyzetet is kihagyott, s felső léccet is lőtt, ám így is magabiztos sikerrel szakította meg a Juventus 25 tétmérkőzés óta tartó veretlenségi sorozatát.

Ez volt a két fél huszadik összecsapása a legrangosabb európai kupasorozatban, s a tizedik spanyol siker. Két döntetlen mellett az olaszok nyolcszor ünnepelhettek.

A másik keddi mérkőzés első félidőjében a Sevilla egyenrangú partnere volt az esélyesebb Bayern Münchennek, sőt Pablo Sarabia révén a vezetést is megszerezte.

A bajorok egy öngóllal még a szünet előtt egyenlítették, a második félidőben pedig egy szerencsés találattal a vezetést is megszerezték: Thiago Alcántara fejese Sergio Escudero lábán változtatott irányt a saját kapuja előterében.

A hajrában már nem változott az eredmény, így a német csapat kedvező helyzetből várhatja a jövő szerdai visszavágót.

Cristiano Ronaldo gyönyörű ollózással duplázta meg a Real előnyét, a torinói stadion nézői pedig egy emberként tapsolták meg az emlékezetes találatot. „Minden Juventus-szurkolónak szeretnék köszönetet mondani. Ilyesmi nem történt velem eddigi karrierem során” – mondta a portugál futballista a mérkőzés után. Fotó: newsbeat

Megsérült a Real Madrid középhátvédje

Megsérült Nacho Fernández, a Real Madrid középhátvédje, ezért a Juventus elleni párharc egyik mérkőzésén sem léphet pályára.

A játékos combja a Las Palmas otthonában rendezett szombati bajnoki meccs első félidőjében sérült meg, ezért Nachót le kellett cserélni.

A spanyol válogatott védő legalább két hétig nem léphet pályára, ezért a BL-negyeddöntő két mérkőzésén kívül az Atlético Madrid és a Málaga elleni La Liga-találkozókra sem számíthat rá Zinedine Zidane vezetőedző.

Nacho 37 tétmérkőzésen négy gólt szerzett klubcsapata színeiben a mostani idényben. A spanyol Marca című sportlap emlékeztet rá, hogy a 28 éves futballistának ez az első sérülése profi pályafutása során.

Eredményjelző

Labdarúgó Bajnokok Ligája, negyeddöntő, 1. mérkőzés:

* Juventus (olasz) – Real Madrid (spanyol) 0-3 (0-1)

Gólszerző: C. Ronaldo (3., 64.), Marcelo (72.).

Kiállítva: Dybala (66 – Juventus).

* Sevilla (spanyol) – Bayern München (német) 1-2 (1-1)

Gólszerzők: Sarabia (32.), illetve Jesús Navas (37 – öngól), Thiago Alcántara (68.).

Ma az Európa-ligában

A labdarúgó-Európa-ligában a negyeddöntős párharcok első mérkőzéseit rendezik ma 22.05 órai kezdettel. A műsor (zárójelben a találkozót közvetítő televízió): Arsenal (angol) – CSZKA Moszkva (orosz) (RTL II, Pro X, Telekom Sport 3), Atlético Madrid (spanyol) – Sporting Lisszabon (portugál) (Look TV, Telekom Sport 1), Lazio (olasz) – Salzburg (osztrák) (Look Plus, Telekom Sport 2), RB Lipcse (német) – Olympique Marseille (francia) (Telekom Sport 4).

Megyei labdarúgó-bajnoki eredmények

* 5. liga, Északi csoport, 12. forduló: Marosfalu – Abafája 3-0 (hivataltól, a vendégek játékosainak nem volt érvényes sportorvosi engedélyük, hogy pályára lépjenek), Nyáradremete – Lővér 2-0, Szászrégeni Testvérség – Köhér 1-7, Bátos – Görgénysoákna 2-4, Magyaró – Alsóidecs 3-2. Az élcsoport: 1. Nyáradremete 28 pont, 2. Bátos 24, 3. Köhér 24.

* 5. liga, Közép csoport, 12. forduló: Harasztkerék – Segesvár 2-0, Mezőrűcs – Galambod 2-8, Cikmántor – Gernyeszeg 4-2, Kerelő – Csittszentiván 3-3. Az élcsoport: 1. Harasztkerék 31 pont, 2. Balavásár 22, 3. Csittszentiván 21.

* 6. liga, 12. forduló: Uzdiszentpéter – Somosd 0-3, Mezőpanit – Jedd 2-1, Kibéd – Nyáradgálfa 0-4, Mikefalva – Csikfalva 2-2, Egrestő – Koronka 5-0. Az élcsoport: 1. Somosd 29 pont, 2. Nyáradgálfa 29, 3. Csikfalva 27.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0265/266-425, 0265/511-439, 0745-379-638. (sz.-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0265/266-425, 0265/511-439, 0745-379-638. (sz.-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (60848)

A TIMKO PÉKSÉG PÉKEKET és **ELÁRUSÍTÓKAT** alkalmaz. Szakmai tapasztalat nem szükséges. Szívesen betanítunk bárkit, aki csapatunk tagjává szeretne válni. Fizetés 1800 lej kézbe. Tel. 0756-128-313. (19953-I)

ALKALMAZUNK SZAKÁCSOT, SEGÉDSZAKÁCSOT, MOSOGATÓT, HÖLGY RECEPCIÓST. Szállást, étkezést, utazást biztosítunk. Tel. 0770-183-799. (19981-I)

CUKRÁSZLABORBA alkalmazunk személyeket. Tel. 0745-668-883, e-mail-cím: jutkams@yahoo.com (19951-I)

MAGÁNCÉG SEGÉDMUNKÁST keres különböző munkálatokhoz. Tel. 0757-514-865. (7703-I)

A THEREZIA KFT. marosvásárhelyi üzleteibe **ELADÓKAT** alkalmaz. Érdeklődni és jelentkezni lehet a 0749-228-435-ös telefonszámon. (sz.-I)

A BIROTECH PRES alkalmaz fiatalabb generációhoz tartozó **NŐKET** pénztárgépek és irodai kellékek eladására és tanácsadó tevékenységre. Elvárások: közép- vagy felsőfokú végzettség, a személyi számítógép, Office Word/Office Excel felhasználói szintű ismerete. Érdeklődni lehet a 0744-556-585-ös telefonszámon. Az önéletrajzokat a birotech@mures.rdsmail.ro e-mail-címre, vagy a 0265/264-072 faxszámra küldjék. (sz.-I)

A BIROTECH PRES alkalmaz **PÉNZTÁRGÉPEK ÉS ELEKTRONIKAI KÉSZÜLÉKEK SZERVIZELÉSÉRE FIATALABB GENERÁCIÓHOZ TARTOZÓ SZEMÉLYEKET.** Elvárások: közép- vagy felsőfokú végzettség az elektronika, villamosság, vagy informatika terén, B kategóriás jogosítvány. Érdeklődni lehet a 0744-556-585-ös telefonszámon. Az önéletrajzokat a birotech@mures.rdsmail.ro e-mail-címre vagy a 0265/264-072 faxszámra küldjék. (sz.)

MAROSVÁSÁRHELYI MAGÁNCÉG VÍZ-, GÁZ-, FŰTÉSSZERELŐKET alkalmaz előnyös feltételek mellett. Tel. 0744-376-780, 0744-420-152. (7715)

HÖLGYET keresünk **PÉNZTÁROS** és **PÉNZTÁR-ADMINISZTRÁCIÓS MUNKAKÖRBE** a marosvásárhelyi DIEGO áruházba. Az önéletrajzokat a Diego üzletbe vagy a diego_salamon@yahoo.com e-mail-címre kérjük eljuttatni. (sz.-I)

KAMIONOSOKNAK munkalehetőség! Csak Németországon belül (Nürnberg környéke) éjszakai konténerszállítás. Nyelvtudást nem igényel. A munkaadó ingyenes szállást biztosít. Több info a 0756-754-073, 00-49-151-6673-3214-es telefonon. (20010)

ELADÁSI ÜGYNÖKÖT alkalmazunk. Tel. 0728-169-805, 8–16 óra között. (7764-I)

HÁZTETŐKÉSZÍTÉS, külső-belső munkálatok. Tel. 0741-385-192. (7784)

A TORDAI CÉG alkalmaz **ELADÓNŐT** hús- és hentesáruüzletébe. Tel. 0744-681-130. (sz.-I)

A TORDAI VÁGÓHÍD alkalmaz **MÉSZÁROST** és **SOFŐRT.** Tel. 0744-644-026. (sz.-I)

Közlemény

A Szászrégeni Polgármesteri Hivatal 2018. április 12. és 27. között tavaszi nagytakarítást szervez a városban.

Felkérjük a kereskedelmi társaságokat, közintézményeket, gazdasági egységeket, lakó- és tulajdonosi társulásokat, valamint Szászrégen lakóit, hogy takarítsák ki ingatlanjaikat, az udvarokat, kerteket, és tegyék ki a hulladékot az erre a célra kialakított helyekre, a háztartásiszemét-tárolók mellé (lakónegyedekben), a magánházban lakók a járdák szélére, ahonnan az alábbi táblázatba foglalt program szerint elszállítják a munkacsoportok. A tavaszi nagytakarítások a háztartási berendezéseket (bútorok, padlószőnyegek, textíliák, ajtók, ablakok, kerékpárok stb.), az elektronikai és villamossági hulladékot, valamint a háztáji gazdaságokból vagy a lakónegyedekben levő zöldövezetekből, parkokból származó gallyakat, faleveleket is elszállítják.

Azért, hogy akadálymentes legyen a tavaszi nagytakarítás, felkérjük a lakókat, a gazdasági egységek, közintézmények vezetőit, hogy tartsák tiszteltben a beütemezett időpontokat.

A szászrégeni tavaszi nagytakarítás programja

Közet	Utca	Időpont
I.	Aréna, Kastély, Temető, Margaréta, Miorița, Vető, Sólyom, Mimóza, Kubikos, Őz, Búza, Jéghegy, Virág, Szövetkezet, Ioan Marinovici, Cserfa, Erdeifenyő, Lucfenyő, Abafájai (a Kílátóval való útkereszteződésig)	április 12-e, csütörtök
II.	Beng, Beresztelki domb, Cseresznyés-domb, Kakas-domb, Meggyes, Szőlős, Gyümölcsös (Pometului), M. Viteazu (a Szőlős utcáig), Almafa, Szilva, Kalász, Hóvirág, Nárcisz, Pacsirta, Vasile L. Pop., Bartók Béla, Rudolf Wagner Regeny	április 16-a, hétfő
III.	Liliom, Berek (Dumbravei), Bükkös, Krizantém, Arató, Gyertyános, Tavasz, Szegfű, Kertész, Káposztás, Malom, Kílátó (Foișor), Nagy (piac) tér, Horea, Horizont, Galamb, Domb, M. Viteazu (a Nagy tér és Köztársaság utca közötti szakasz), N. Griurescu, Hajnal, G. Coșbuc, Vágóhíd, Abafájai (a Kílátó és a Lidl közötti szakaszon), Tél, Hársfa, N. Bălcescu, Bazsarózsa, Forrás, Orgona	április 17-e, kedd
IV.	Kórház, Erdő, Tölgyfa, Todea bíboros, Szarvas, P. Maior tér, Radnai negyed, M. Eminescu	április 18-a, szerda
V.	Ibolya, I. Creangă, Rigó, Pandúrok (a P. Maior tér és a Vadász utcák közötti szakasz), Kövecses, Juharos, Legelő, Dr. V. Nicolescu, Vadász, I. Maloș, Dextrászlak, Csipkebogyó, Farkas, Kemény János, Görbe, Erdő (Codrului), Szántó	április 19-e, csütörtök
VI.	Pandúrok, Maros, Méhecske, Váralja, Vár, Hegedű, Caraiman, Koós Ferenc, S. Bărnăuțiu, Gh. Șincai, Egyesülés út, 1918. December 1. utca, Fürdő, Vadász (a Pandúrok és az Őz utca közötti szakasz), Őz, Rozmaring, Dózsa György, Fecske, Szentjánosbogár, Nyár	április 23-a, hétfő
VII.	Sós, Iskola, Stadion, Köztársaság, Lovassági (Călărașilor), Terasz, Kikerics, Kispiac, Víz, Aurel Vlaicu, Ifjúsági park, Folyó (Râului), Fűzfa, Új utca, Felfalu, Nyíres, Gát (Duzilor), Szabadság és Fogarasi negyedek	április 24-e, kedd
VIII.	Fás (Pomilor), Nyárfa, Livezilor, Diófa, Fenyves, Autóbusz, Radnótfájai negyed, Radnótfája utca, Kiss Zoltán	április 25-e, szerda
IX.	Olt, Körös, Argeș, Laposnyai, Hosszú, Rövid, Küküllő, Szeret, Szamos, Akácok, Kelemen, Rózsa, Új, CFR, Kárpát, Asztalos, Görgényi, Állomás, Állomás negyed, Tulipán, Gyöngyvirág	április 26-a, csütörtök
X.	Munkás, Axente Sever, Herbus, Mező	április 27-e, péntek

A hirdetés rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ ház és 25 ár kert. Tel. 0265/261-023. (7477)

ELADÓ emeletes ház – Bergenye 93. szám. Tel. 0742-565-558. (7362-I)

ELADÓ ház Székesen, a 108. szám alatt. Tel. 0265/311-271, 0745-206-048. (7355)

ELADÓ Nyárádmagyaróson nyaralónak is alkalmas telek 20 ár kerttel. Tel. 0749-110-968. (7576-I)

VÁSÁROLOK jó állapotban levő 4 nyüstös, kézi szövőgépet és öntöttvasból kerti álló kutat. Tel. 0744-692-841. (7696)

ELADÓ működő malom Bonyhán (búza, kukorica). Tel. 0265/326-610. (7536)

VESZEK régi festményeket, képkereket, antik bútorokat és bármilyen régiséget. Tel. 0731-309-733. (7111)

ELADÓ héjatlan tökmag és tökmagolaj. Tel. 0743-595-124, 0749-761-147. (6744)

BÚZÁT vásárolunk. Tel. 0722-356-303, 0722-396-107. (7179)

ELADÓ 1999-es kiadású 1310-es Dacia. Tel. 0754-363-638. (7536)

ELADÓK: sok tűzifa, tévé, rádió, varrógép, ajtók, kályhacsövek, többféle bútor, darab, lemezek, órák, szövetek, csergeterítő, porszívó, többféle edény, 15 db bárányszőr, sok baba, régi székek, kicsiágy, szőnyegek, mosdókagyló, plüsssterítő és sok egyéb, minden olcsón. Csere is érdekel. Tel. 0265/242-342. (7372)

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0742-866-258. (7640)

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0744-159-621. (7640)

SÁROMBERKÉN eladó két tinó, mindkettő 7 hónapos borjúzó. Tel. 0740-662-160. (7713-I)

ELADÓ új, összecukható toloszék. Tel. 0788-288-249. (7711)

ELADÓK: tárcsás kaszák, döngölőbeka, betonprés (járólap). Tel. 0743-860-354, 0745-404-666. (7714)

TŰZIFA eladó. Tel. 0758-548-501. (7750)

FEKETERIBIZLI-BOR eladó. Tel. 0744-395-520. (7739-I)

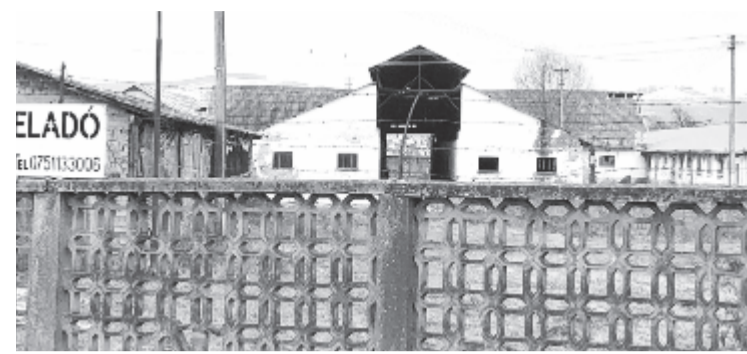
ELADÓ 4 db Opel nyári gumi felnival, 175/65 R 14. Tel. 0749-073-641. (7771-I)

ELVESZETT

ELVESZTETTEM Oltean Ileana névre szóló autóbuzsbérlétem. Semmisnek nyilvánítom. (7775)

ELVESZTETTEM Dregics Árpád Dániel névre szóló autóbuzsbérlétem. Semmisnek nyilvánítom. (7779)

ELADÓ Backamadarason 40 ár beltelek a képen látható 777 négyzetméteres, masszív (tégla) gazdasági épülettel. Aszfaltút, gáz, villany, beépíthető üres rész, útfront 29 m. Tel. 0775-352-793. (7100-I)

A Nagyernei Fogyasztási Szövetkezet vezetőtanácsa a 2005/1. törvény, valamint az alapító okirat értelmében értesíti tagjait, hogy 2018. április 20-án 10 órától tartja rendes évi és rendkívüli közgyűlését a szövetkezet székhelyén. A napirend a székhelyen van kifüggesztve. Abban az esetben, ha a gyűlések nem lesznek határozatképesek, összehívják a következő napra, ugyanarra a helyre, ugyanabban az órában. (20012)

MINDENFÉLE

TETŐSZIGETELÉS részletre, garanciával. Tel. 0740-680-648, 0722-693-866. (19988)

ELŐNYÖS ÁRON vállalkozás tetőkészítést és javítást (fémcserep, cserép) 15 év garanciával. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0754-594-384. (7635)

SÍRKERETEKET készítenek mozaikból és gránitból előnyös áron. Nataliart Funerar Kft. Tel. 0753-924-431. (7667)

FUVART, BÚTORHORDÁST vállalkozás személyszállítással. Tel. 0749-543-104. (6018-I)

FÉMSZERKEZETI MUNKÁT vállalkozás: kapu, garázsajtó, ablakrács stb. Tel. 0744-966-747. (6901)

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat, termopán PVC-nyílászárókat, szúnyoghálókat. Tel. 0744-121-714, 0265/218-321. (6801)

ALKALMAZUNK hegesztőket, lakatosokat. Tel. 0766-519-187. (19976-I)

ELTARTÁSI SZERZŐDÉST kötnék marosvásárhelyi lakásért cserébe, gondozást nem tudok vállalni, csak havi pénzbeli támogatást. Tel. 0746-996-976. (7718)

ALKALMAZUNK kőművest. Tel. 0742-557-214. (7769)

IDŐS HÖLGY mellé gondozónőt keresünk (felváltva, 2-2 nap és éjszaka). Tel. 0755-479-848. (7782)

AUTOMATA mosógépeket javítok. Tel. 0755-825-502. (7783)

MEGEMLÉKEZÉS

Soha el nem múltó fájdalommal emlékezünk életünk legszomorúbb napjára, április 5-ére, amikor egy éve váratlanul eltávozott JÁSZBERÉNYI EMESE, a Marosvásárhelyi Rádió egykori szerkesztő-riportere. Akik ismerték, gondoljanak rá kegyelettel. Emlékét őrzi leánya, testvére, rokonai és szerettei. Nyugodjál békében! (sz-I)

Soha el nem múltó szeretettel emlékezünk április 5-én drága, szeretett édesanyánkra, a székelycsókai születésű VARGA MARGITRA, halálának 20. évfordulóján. Nyugodjon békében! Emlékét szívünkben örökké őrizzük! Lányai, Ildikó és Tünde családjukkal. (-I)

Szomorú szívvel emlékezünk április 5-én SÁROSI JOLÁNRA szül. Faluvégi halálának 4. évfordulóján. Emlékét őrzi bánatos férje, fia, menyee, unokája, testvére és annak családja, anyatársa, apatársa és a közeli rokonok. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (7756-I)

Fájó szívvel emlékezünk a mezőcsávási NAGY ROZÁLIÁRA halálának 2. évfordulóján. Nyugodjon békében! Szerető családjá. (7770-I)

ELHALÁLOZÁS

Uram, Istenem, köszönjük, hogy minden öröm, fájdalom és betegség között 83 éven át megtartottad közöttünk.

Most szemünkben könnyekkel és a búcsú fájdalommal értesítünk mindenkit, akik ismerték, szereték, hogy a Marosvásárhelyen született, 45 évet Berlinben élt

CSIKI LÁSZLÓ

arany szíve 2017. november 26-án megpihent. Drága porai a hosszú út után hazaértek. Végző pihenőhelyére 2018. április 6-án 13 órakor helyezük a remeteszegi sírkertben.

A gyászoló család. (7744-I)

Lehunytad a szemed, csendesen elmentél, szívedben csak az volt, hogy minket szeretted. Szorgalom és munka volt életed, örökre megpihent két dolgos kezed. Mint egy fénysugár, védtél s ragyogtál felettünk, nélküled szomorú, üres az életünk. Bennünk él egy arc, egy meleg tekintet, egy simogató kéz, egy sóhaj, egy lehelet. Könnyes szemmel nézünk fel az égre, kérjük a Jóistent, nyugtasson békében.

Minden könnycseppünk nyugtassa álmodat, érted hulló könnyeink soha el nem fogynak. Szívünkben őrizzük, mint egy drága kincset, mert már két éve, hogy itt hagyta minket. Fájó szívvel emlékezünk a szeretett férjre, édesapára, nagyapára, SZÉKELY ISTVÁNRA halálának második évfordulóján. A gyászoló család. (7697)

Életed elszállt, mint a virágillat, de emléked ragyog, mint a csillag. Jóságos szíved pihen a föld alatt, minden könnycseppem nyugtassa álmodat. Te, aki annyi szeretetet adtál, mindig mellettem álltál. Hiába jön a tavasz és a tavaszra nyár, az én gyászos szívem örökké fáj. Tudom, hogy nem jöhetsz, de oly jó várni, hazudni a szívnek, hogy nem fog fájni. De majd, ha véget érnek a földi harcok, újra megláthatom kedves arcod. Ott, ahol nem választhat el semmi, és soha többé nem kell búcsút venni.

Megtört, fájó szívvel emlékezem április 8-án, halálának tizedik évfordulóján férjemre, NADRÁG LÁSZLÓ volt mozdonyvezetőre, aki Radnóton lakott. Emlékét megőrzi szerető felesége, Juci. (7663)

Megpihenni tértél, a fájdalmat elhagyva, melyet reménykedve, türelemmel viseltél magadban. Kegyetlen volt a sors, elvett tőlünk, de a szíved jóságos emléke, szereteted örökre itt marad velünk. Temető csendje ad nekünk nyugalom, szívünk bánata örökre megmarad.

Szomorú szívvel emlékezünk GÁBOR JULIANNÁRA szül. Péter halálának (február 24.) hatodik hetén.

Emlékét őrzi férje, János, leánya, Tünde és unokái: Kriszta és Fecó. Nyugodjál békében! (7774-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy TAKÁCS ZOLTÁN

türelmesen viselt, hosszú szenvedés után, életének 84. évében örökre megpihent.

A szellemi tartalommal tele élete során szakmai tapasztalatait többgenerációs egyetemi oktatói munkával adta tovább, a legmagasabb igényességgel, a bukaresti Ion Mincu Műépítészeti Egyetem professzoraként.

Az akadémiai szintű elismerést intelligens szerénységgel fogadó tanárt, a családjával és barátaival mindig együtt érző, lelkiekben gazdag rokont veszítettük el!

Temetése április 6-án, pénteken 12 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben. Emléke legyen áldott!

A gyászoló család. (-I)

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk,

dr. KEREK MÁRIA VALÉRIA

életének 77. évében türelemmel és méltósággal viselt betegség

után megpihent. Temetése 2018.

április 7-én du. 2 órakor a római katolikus temetőben lesz.

Csongor és Tünde. (sz-I)

Megrendült szívvel értesítjük a családot, barátokat, ismerősöket és munkatársakat, hogy szeretett édesanyánk,

GÁLL ANNA

(Anikó)

hosszú szenvedés után 87 éves korában elhunyt.

Április 5-én, csütörtökön 11 órakor a Jeddí úti temetőben helyezik örök nyugalomra.

Gyászolják: fia, lánya, unokája, dédunokája, testvérei és a nagyszámú szovátai család. (7767-I)

Tájékoztató a magyar országgyűlési választásról

a Romániában élő magyar állampolgárok részére

I. A MAGYARORSZÁGI LAKCÍMMEL NEM RENDELKEZŐ MAGYAR

ÁLLAMPOLGÁROKNAK - amennyiben élni szeretnének szavazati jogukkal, kérniük kell a központi (választói) névjegyzékbe történő felvételüket.

A névjegyzékbe vételi – regisztrációs – kérelemnek legkésőbb 2018. március 24-én 16 óráig kell beérkeznie a Nemzeti Választási Irodához.

Aki korábban már kérte a felvételét a névjegyzékbe, annak nem kell újra regisztrálnia!

A kérelem előterjeszhető elektronikusan a www.valasztas.hu weboldalon, megküldhető postai úton (Nemzeti Választási Iroda, Budapest 1854, Magyarország). A nyomtatvány kitöltéséhez segítség kérhető Magyarország romániai külképviseletein (Csíkszereda, Kolozsvár, Bukarest) is.

A magyarországi lakcímmel nem rendelkező magyar állampolgárok a névjegyzékbe vételt követően levélben szavazhatnak. A választópolgárnak a névjegyzékbe vételi kérelemben kell nyilatkoznia arról, hogy hová kéri a szavazási levélcsomag kézbesítését. A szavazási levélcsomag kézbesítése kérhető saját postacímre, Magyarország romániai külképviseleteire (Csíkszereda, Kolozsvár, Bukarest), vagy Magyarországon a kijelölt települések polgármesteri hivatalában működő helyi választási irodába.

A szavazási levélcsomag kizárólag a választópolgár által a névjegyzékbe vételi kérelemben előzetesen kiválasztott módon vehető át:

személyesen	a kérelemben megjelölt magyar külképviseleten (Csíkszereda, Kolozsvár)	március 26. és április 7. között munkanapokon, továbbá március 30-án (nagy-pénteken), valamint március 31-én (szombaton) és április 7-én (szombaton): 6.00-tól 22.00 óráig, április 6-án 6.00-tól 24.00 óráig
személyesen	kérelemben megadott - erre kijelölt - magyarországi településen, a polgármesteri hivatalban működő helyi választási irodában	március 26. és április 6. között munkanapokon ügyfélfogadási időben
saját postacímre	ez esetben a Nemzeti Választási Iroda postai úton küldi meg a szavazási levélcsomagot a kérelemben megjelölt címre	

A szavazási levélcsomag személyes átvétele során a választópolgár személyazonosságát érvényes magyar, vagy román személyazonosító igazolvánnyal, útlevéllel vagy vezetői engedéllyel köteles igazolni. Amennyiben a román személyazonosító okmányon és az átvételi jegyzéken szereplő személyes adatok eltérnek, úgy az eltérés tisztázása érdekében további dokumentumok (lakcímkártya, honosítási okirat) bemutatása válhat szükségessé.

A szavazatot tartalmazó választóboríték leadása történhet:

Magyarország bármelyik külképviseletén	Csíkszeredában és Kolozsváron, március 26. és április 7. között munkanapokon, továbbá március 30-án (nagy-pénteken), valamint március 31-én (szombaton) és április 7-én (szombaton): 6.00-tól 22.00 óráig, április 6-án 6.00-tól 24.00 óráig.
Magyarországon az országgyűlési választókerületek székhelyein működő polgármesteri hivatalokban, valamint Magyarország bármelyik külképviseletén	április 8-án 6 és 19 óra között, a szavazás ideje alatt
postai úton a Nemzeti Választási Irodának címezve (Budapest 1855, Magyarország)	úgy, hogy a levél legkésőbb április 7-én éjjelig beérkezzen a Nemzeti Választási Irodához

II. A MAGYARORSZÁGI LAKCÍMMEL RENDELKEZŐ MAGYAR ÁLLAMPOLGÁROK

személyesen szavazhatnak a magyarországi lakóhelyük szerint kijelölt szavazóköri körben.

Ha a szavazás napján külföldön tartózkodna, és Magyarország valamelyik külképviseletén szeretnének szavazni, legkésőbb 2018. március 31-én 16 óráig kérniük kell a külképviseleti névjegyzékbe vételt a www.valasztas.hu oldalon keresztül. A magyarországi lakcímmel rendelkező választópolgárok, akik jelentkeztek a külképviseleti szavazásra, a kiválasztott külképviseleten 2018. április 8-án, vasárnap (6 és 19 óra között) adhatják le szavazatukat kizárólag személyesen, a külképviseleten kijelölt szavazóhelyiségben. A szavazás feltétele, hogy személyazonosságukat igazolják a következő, magyar hatóság által kiállított érvényes igazolványok valamelyikének bemutatásával: személyazonosító igazolvány, útlevél vagy vezetői engedély.